

സത്യപൂജ

സഖിയായെന്നിങ്ങുണ്ടു ലോകത്തിൽത്തന്നിയാ-

ഓരവുവളവളെ സ്ഥിരിക്കാൻ,
കപടത നെയ്തിട്ട മുടുപടം മാറ്റി-
ട്ടവളെ ഹാ, സാക്ഷാൽക്കരിക്കാൻ,
സകലാസകാരവും നീങ്ങിയാൽക്കാണുമാ-
സ്സുലളിതരശ്മിയെപ്പുൽക്കാൻ,
കുടിലകല്ലോലമെൻ ജീവിതം ശാശ്വത-
തടിനിയായ് നീണ്ടൊഴുകീടാൻ,
കൊതിയുണ്ടെന്നിങ്ങു, കൃതികൊൾവിതെൻ മന-
സ്സതിനായിട്ടെന്തും സഹിക്കാൻ!

ൗൗൗ

കളിയാക്കിടാമീയുപാസകനെപ്പക്ഷേ
പലപേരും പണ്ഡിതമുഖ്യർ:
കവിതയല്ലാത്തൊരിക്കലേവലതത്തിനെ,-
പ്പൊരുളിനെ, സ്നേഹിച്ചിടാമോ?
അലം, അറിയുന്നീലെൻമാദകപ്രമമീ-
'ത്തിര കടലല്ലെ'ന്ന വാദം:
കലശാംബുരാശിയെ വിസ്ഥരിച്ചെങ്ങനെ
കളതരംഗത്തെ ഞാൻ കാണൂ?
കവിതേ, നിൻശാശ്വതതയെത്തെയല്ലോ മമ
കരളോർപ്പു സാക്ഷാൽക്കരിക്കാൻ!

ൗൗൗ

വിമലതേ, വന്ദ്യസിംഹാസനാധിഷ്ഠിതേ,
വിജയിക്ക സത്യമേ, ദേവീ!
ഭവതിയെപ്പുജിച്ചു സന്തുപ്തി നേടുവാ-
നവിരതമെന്നഭിലാഷം:
ഭവതിതൻ മൺജുഗീതത്തിലെൻചേതന
ഗഹനാശയേ, രമിക്കാവൂ!

വീണയും മനുഷ്യനും

പട്ടാമ്പിയിങ്കൽപ്പെരിന്തലമണ്ണയ്ക്കു
പായുവാൻ നിലക്കുന്ന ബസ്സിലിരിക്കവേ
നട്ടച്ചനേരത്തു കേട്ടു ഞാൻ ദൂരനി-
ന്നൊട്ടൊട്ടുത്തു വരുമൊരു വൈഖരി.
വീണ വായിയ്ക്കുകയാണൊരു യാത്രികൻ
വീഥി നിശ്ശ്വാസം ചെവിപാർത്തുനിലക്കവേ.
ഉപ്പുംമുളകുകൾ, ആപ്പും കടികളും,
സോപ്പുചീർപ്പും, പാക്കു വെറ്റില ബീഡിയും,
വസ്ത്രത്തരങ്ങളും വിലക്കുന്ന ഷാപ്പുക-
ളത്രയും പെട്ടെന്നു നിർജ്ജീവബിംബമായ്,

ഉണ്ണികളോടിക്കിതച്ചുവരികയായ്,-
ക്കണ്ണിലെജിജ്ഞാസ കത്തിവിരികയും.
കമ്പിയും വർണ്ണക്കടലാസ്സുതുണ്ടവും
കമ്പുമരങ്ങളും ചേർന്നെഴും വീണകൾ
പത്തമ്പതല്ലയോ, പാട്ടു വായിക്കുമീ
വൃദ്ധനാം കൊങ്ങൻ ചുമക്കുന്നു കൊട്ടയിൽ!
വിൽപ്പനയ്ക്കുള്ളവയാവണം സംഗീത-
വിദ്യുത്തുറങ്ങും മടകളീ വീണകൾ.
ആകി,ലെന്നാരൊടും 'വേണമോ വീണ'യെ-
ന്നാരാഞ്ഞിടാത്തു? കിറുക്കനോ, ദൈവമേ?
'ചെട്ടിയാരേ, വീണ വിൽക്കുവാനല്ലയോ?'
കുട്ടികളൊപ്പം നടന്നു ചോദിക്കിലും
വീഥിയെ സ്തബ്ധമാക്കാവും പരാക്രമി-
വീരനാം രാജാധിരാജനെപ്പോലവേ
ഉച്ചവെയ്ലേറ്റു തളർന്നും വിയർത്തുമാ
സ്വച്ഛഗീതം തുകി നീങ്ങുകയാണവൻ
പാദപാതത്തിലയഞ്ഞൊരു നിഷ്ഠയും
പാതിയടഞ്ഞ നിഷ്പന്ദമാം കണ്ണുമായ്.
ചോദ്യശിലകളഖിലമത്താപസ-
ഹൃത്തിലെ സ്വപ്നസ്ഫടികച്ചുമർകളിൽ
തട്ടിത്തൊറിച്ചു മഴത്തുള്ളിപോ,ലൊരു
കുട്ടിക്കു നിൽക്കപ്പൊറുതികെടുംവരെ.
'പൊട്ടനോ താ'ന്നെന്നു വൃദ്ധന്റെ കീറിയ
ഷർട്ടിൽപ്പിടിച്ചാച്ചിടുങ്ങൻ വലിക്കവേ.
ഒന്നു നടങ്ങിത്തിരിഞ്ഞുനിന്നദേഹ-
മുണ്ണികളോടലിഞ്ഞുൽസ്മിതം തുകവേ,
അഞ്ചെട്ടു വീണകൾ വിറ്റുതീർന്നപ്പൊഴേ-
യ്ക്കശ്രുകണക്കെപ്പൊടിഞ്ഞിതക്കൺകളിൽ
കൊങ്ങിലൊരു പുൽക്കുടിലിനു ചുറ്റിലും
തങ്ങുമൊരു പിതൃഹൃത്തിൻ തുടിപ്പുകൾ.
മർത്തുമനസ്സിന്റെ നോവിലാം സംഗീത-
വിദ്യുത്തുണരുന്നതെന്നറിയായ്കയാൽ
തന്നുടെ തന്നുടെ വീണ മീട്ടിടുവാ-
ന്നുനിപ്പരാജിതരാകവേ കുട്ടികൾ,
കെട്ടുപോയാ മുഖത്താമരപ്പൂക്കളി-
ലൊട്ടുകൊളിചിന്നുമുത്സാഹവായ്പുകൾ.
'ആറ്റുകിക്കൊച്ചുപൈതങ്ങൾ തൻ വേദ'മെ-
ന്നാത്മാവിൽ നിന്നൊരു ശാസനം കേൾക്കവേ,
എന്തുളളു കർത്തവ്യമെന്നൊരു നീറുന്ന
ചിന്തയെപ്പോലെ വിക്രേതാവു നിന്നുപോയ്:

താനേ തളർന്നിതാക്കയ്പ്പടം, കൽച്ചില്ലിൽ
വീണു നാണുങ്ങളലമുറക്കൊൾകയായ്.

ബസ്സു പെട്ടെന്നു മുരണ്ടു ചലിക്കവേ
മത്സരാകുടത്തിൽ മുളിയീസ്സംശയം:

ഏതു ശരീരശാസ്ത്രജ്ഞനാൽസ്സാധ്യമാ-
ച്ചേതോവികാരപ്രപഞ്ചമളക്കുവാൻ?

ഏതു പുരോഹിതനാവുമീ മണ്ണിലെ-
പ്പാതയിൽക്കാണാകുമീശനെക്കുമിടാൻ?

കുട്ടപ്പൻ എന്ന കോമരം

പണിയില്ലാതെ തെണ്ടിനടന്നു
പാറത്തൊടിയിൽ കുട്ടപ്പൻ

പള്ളപൊറുപ്പിനു കോമരമായി-
ത്തുള്ളിച്ചാടിയ കുട്ടപ്പൻ.

അമ്പലനടയിൽ ചാടിച്ചാടിയൊ-
രമ്പതുകൊല്ലം തീർന്നില്ലേ?

തന്നാലിനിമേലാവില്ലപ്പണി-
യെന്നൊരു കാലം വന്നില്ലേ?

പീടികതോറും വീടുകൾതോറും
പിച്ചയെടുത്തു നടക്കുമ്പോൾ

ആൽത്തറയിന്മേൽ കേറിയിരുന്നവ-
നൽപ്പം നേരം ചിന്തിച്ചു:

“മണ്ണൊടു ചേരാറായീ കാലം:
മടിയിലൊരൊറ്റക്കാശില്ല.

എന്തിനുവേണ്ടിജ്ജീവിച്ചു ഞാ-
നെന്നതിനുത്തരമില്ലല്ലോ!

കോവിലിലുണ്ടൊരൊരുമ്പെട്ടവൾ; അവൾ
തുവിടുമെന്നിൽ കാരുണ്യം

എന്നു ധരിച്ചു: കണ്ണുമിഴിച്ചീ-
ലെന്നുടെ നേരെക്കുത്തിച്ചി.

എന്തുപിഴച്ചു കുട്ടികൾ? മേലാ-
ലെല്ലാർക്കും വഴിയാധാരം!

പാരിലെനിക്കിനി മറ്റൊരുള്ളു
പേരാലേ, നീയല്ലാതെ

കാരണവപ്പാടെ,ൻകാമിലയിൽ
കരണീയത്തെത്തെളിയിക്കാൻ?”

ഒരു പടി നാവാൽ പേരാലോതിയ
മറുപടി കേൾക്കെക്കുട്ടപ്പൻ

പിച്ചപ്പാളയെറിഞ്ഞു ദൂരെയ-
തുച്ചച്ചുടിലുണങ്ങിപ്പോയ്.

ൗൗൗൗ

പിറ്റേദിവസം പുലരുന്നേരം
മറ്റൊരു ദേശം കാണുന്നു:

പേരാൽത്തറയിൽ കുത്തിയിരിപ്പു
പേരില്ലാത്തൊരു സന്യാസി

ഭസ്മം പുശിയ ദേഹത്തോടെ,
ഭക്തന്മാരിൽ കൃപയോടെ.

നാനാവ്യാധിക്കാരായാളുടെ
നാലുപുറത്തും നിൽക്കുന്നു;

കഥ വിവരിച്ചവർ തേങ്ങിത്തേങ്ങി-
ക്കരയുന്നതവൻ കാണുന്നു.

നെഞ്ചിലിടംകൈ ചേർത്തിട്ടിന്ദ്രിയ-
മഞ്ചുമടച്ചാസ്സന്യാസി

മന്ത്രം ചൊല്കെക്കവിളിൽദുഃഖം
പന്തംപോലെത്തെളിയുന്നു.

ഒടുവിൽ വലംകൈമുഷ്ടി വലിച്ചവ-
നൊരു പിടി വെണ്ണീറെറിയുമ്പോൾ

വിട്ടൊഴിയുന്നു മാറാവ്യാധിക-
ളൊട്ടുക്കെ,ന്തു മഹാശ്വര്യം!

ഡോലിയിൽ വന്നവർ ദൈവം നൽകിയ
കാലിൽത്തിരികേ പോകുമ്പോൾ

കനകം പെയ്തു യമിയുടെ കാൽക്കൽ
കാവിൽക്കോഴിത്തലപോലെ.

ൗൗൗൗ

എന്നാൽ സൂര്യൻ മറ്റൊരു നാളിൽ
കുന്നിൻമുകളിലുദിച്ചപ്പോൾ

ആൽത്തറവക്കത്താർത്തന്മാരു-
ണ്ടനവധി നിന്നു പരുങ്ങുന്നു.
ആരുമൊരക്ഷരമുരിയാടുന്നി-
ല്ലാൽത്തറയിന്മേലാളില്ല!

എവിടെപ്പോയീ മാന്ത്രികനിന്നേ-
യ്ക്കെവിടെപ്പോയീ സന്യാസി?

ഭസ്മം പുശിക്കുത്തിയിരുന്നൊരു
ഭക്തജനപ്രിയനെവിടെപ്പോയ്?

ൗൗൗൗ

തിരികേ നാട്ടിൽ ചെന്നൊരു പുത്തൻ-
പുര തീർപ്പിച്ചു കുട്ടപ്പൻ,

പുരയിൽ കട്ടിലിൽ മെത്തയിലാദ്യം
പിരടി നിവർത്തീ കുട്ടപ്പൻ.

ഒന്നു മയങ്ങി, മയങ്ങീല: - പ്ലോൾ
വന്നു ഭഗവതി പക്കത്തിൽ,

പുഞ്ചിരി തുകിച്ചാരെയിരുന്നു,
പഞ്ചാമൃതമാം മൊഴി തുകീ.

“കാലടിവെപ്പിൽ കാലടിവെപ്പിൽ
കാത്തരുളും ഞാനാശ്രിതനെ,

കാലം വന്നാൽ പൊക്കിയുണർത്തും
കടമിഴിമുനയാലാശ്രിതനെ.

നിന്നിൽക്കരുണ പൊഴിച്ചീലാ ഞാ-
നെന്നിനിമേലിൽപ്പറയൊല്ലാ.

ഒരു നാളെന്നെ വരിച്ചവനെപ്പി-
മ്പൊരു നാളും ഞാൻ വെടിയില്ല.”

കുളിരോലും മൂദുപാണിതലത്താൽ-
ക്കളഭം പുശുന്നതുപോലെ

തെറ്റെന്നംബിക കുട്ടപ്പൻതൻ-
നെറ്റിവിയർപ്പു തുടച്ചപ്പോൾ

ചാടിയെണീറ്റു പുണർന്നാനത്തിരു-
ചരണം രണ്ടു ഭുജത്താലും:

അംബികതന്നരവാളലകിന്മേ-
ലമ്പുമവൻതൻമൂർദ്ധാവിൽ

കിളരും ചോര വളർന്നു പുജ-
ക്കിണ്ടിയിൽനിന്നു ജലംപോലെ.

പുത്രകളത്രജ്ഞാതികൾ വന്നാ-
ച്ചിത്രം നോക്കി നടങ്ങുവോൾ

ബോധംകെട്ടു കിടക്കുകയത്രേ
സാധിതകാമൻ കുട്ടപ്പൻ:

കട്ടിൽക്കാലിൽ കൈകൾ മുറുക്കി-
ക്കട്ടച്ചോരയിലൊടി

നിത്യതപോലെയുറങ്ങുകയത്രേ
നിർവൃതി പുകിയ കുട്ടപ്പൻ!

പണ്ടത്തെ മേശാന്തി

ഉപ്പുകല്ലിനായുരിയരിച്ചോറിനാ-
യിപ്പട്ടണത്തിൽത്തൊഴിലാളിയായ ഞാൻ

നേരറ്റ നായ്പ്പല്ലിടുക്കിലരയുന്ന
നെയ്യലുവത്തുണ്ടുപോലുരുകീടിലും

“തുപ്പന്നു ഭാഗ്യമുണ്ടെ” നെന്റെ നാട്ടുകാ-
രഭ്യദയാശംസ കോരിച്ചൊരിയവേ

താനേ ചിലപ്പോൾ സ്മരിപ്പൂ ഞാൻ: ഹാ പണ്ടു ഞാനൊരു മേശാന്തിയായിരുന്നില്ലയോ?

൭൭൭൭

നിന്നു തിരിവു പകിടക്കരുള്ളാ-
ക്കുന്നത്തു, കൺകളിൽ കൃഷ്ണമണികൾപോൽ,

“രണ്ടു പഴംകുടി വീഴണം, പേമാരി
രണ്ടാമതും വരുംമുമ്പെ”ന്ന വാശിയിൽ.

ഉണ്ണിനമ്പൂരിയന്നില്ലത്തു പാഞ്ഞുചെ-
ന്നുണ്ണാനിരിക്കയാണുചന്ദനേരത്തു ഞാൻ.

വാഴത്തടയുമായ് വെമ്പി വെമ്പാതെയും
വാതിൽക്കൽ വന്നുനിന്നമ്മ ചൊന്നാളുടൻ:

“കർക്കടമാസം കഴിയും വരേയ്ക്കിനി-
ക്കഞ്ഞിയാണുണ്ണീ, നിനക്കിഷ്ടമാവുമോ?”

ഇത്തിരിപോന്നൊരു വെൺകുളിർക്കല്ലേറ്റു
ഭിത്തി തകർന്നു പൊടിയുന്ന മാത്രയിൽ

കണ്ണാടിവീട്ടിലുറങ്ങിക്കിടക്കുന്നൊ-
രുണ്ണിപോൽ ഞാനൊന്നു ഞെട്ടിത്തെറിച്ചുപോയ്!

“ഇഷ്ടമാണെ”ന്നേ പറഞ്ഞു ഞാൻ, കഞ്ഞിയോ-
ടിഷ്ടവുമുണ്ടെന്നിത്രമേ,ലെങ്കിലും

അമ്മതൻ ഗദ്ഗദം വിങ്ങി ചെവികുളളി-
ലാഴിത്തിരകൾതന്നാരവംപോലവേ.

൭൭൭൭

വീഴാത്ത രണ്ടു പഴംകുടി വീഴ്ത്തുവാൻ
വീഴാതെ നിന്നു തിരിയും പകിടകൾ

ഇന്നുമാക്കുന്നത്തു കാണിതോ? നിശ്ചയ-
മില്ലമേ, ആരാഞ്ഞുമില്ലതു പിന്നെ ഞാൻ.

ഏന്മഹാസൗധത്തിനുള്ളിൽപ്പരുങ്ങിടും-
മമ്മയുമച്ഛനും പൊന്നനുജത്തിയും

പൊന്നനുജത്തിതന്നന്ധകാരങ്ങളിൽ
മിന്നുന്ന കണ്ണുനീർച്ചുടിനലകളായ്

എന്നുള്ളിൽ വിങ്ങി ത്രസിക്കെ,പ്പുറത്തള-
ത്തിനകത്തെത്തഴപ്പായിലേകാകിയായ്

ചന്ദ്രംപടിഞ്ഞിരുന്നോർത്തേൻ: ഇതിൽപ്പരം
ശുംഭനായ്,പ്പാപിയായ്,പ്പാഷണ്ഡവൃത്തിയായ്

ആരുള്ളു? പക്ഷിമൃഗാദിപോലും ധർമ്മ-
ധീരരുൽക്കൃഷ്ടരെൻ ചാരത്തു നില്ക്കവേ!

അശ്രുവിൽപ്പായ കുതിർന്നുകണ്ടേ, നൊടും-
‘വന്തിയുക്കാൻ’ ഞാനെഴുന്നേറ്റുപോകവേ.

൭൭൭൭

പിറ്റേന്നരയ്ക്കൊരു ചാലിയത്തോർത്തുമായ്
മുറ്റത്തിറങ്ങി ഞാൻ യാത്ര ചോദിക്കവേ,

പുമുഖവാതിൽപ്പഴുതിലൂടെബ്ബാഷ്പ-
പൂർണ്ണമാം നാലുകണ്ണൻനേർക്കു നീളവേ,

അച്ഛൻ കഴുകേക്കാൽ പിടിച്ചു തലകുനി-
ച്ചുച്ചരിച്ചീടിനാൻ ചിന്താവിവശനായ്,

“ദേവകാര്യങ്ങളഭംഗം നടത്തുവാ-
നാവില്ല, മധ്യമവൃത്തിയാണെങ്കിലും

പോവുന്നു നീ ‘ശാന്തി’ തേടിയിന്നെങ്കിൽ ഞാൻ
പോവരുതെന്നു വിലക്കുവതെങ്ങനെ?

ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല നിന്നെപ്പിറപ്പിച്ചു
യോഗ്യനാക്കാനെന്റെ കേമദ്രുമഹലാൽ!”

‘പോവുന്നു’ എന്നൊരു ശബ്ദം പുറപ്പെടാൻ
നാവു പേരാഞ്ഞു ഞാൻ നില്ക്കയാണച്ഛനോ,

താനേ കുനിഞ്ഞ ശിരസ്സിൽച്ചരമാർക്ക-
ശോണകരങ്ങൾതൻ ലാളനമേൽക്കവേ,

കണ്ണാടിപോലാം കഷണിയിലർക്കുന്നു
വിണ്ണും മുഴുക്കെ പ്രതിഫലിച്ചീടവേ,

നിൽക്കുന്നു, നിശ്ചയിച്ചീടുന്നു ദീർഘമായ്,
“നിശ്ശേഷശൂന്യമെന്നെഹികജീവിതം!”

രണ്ടുമുന്നാനകൾ വില്ലുസണിക്കാള-
വണ്ടികൾ പുത്തൻകഥകളിക്കോപ്പുകൾ

തട്ടിൽനിന്നാടിക്കളിക്കും ഗുളോപ്പുകൾ
കട്ടിലിൽക്കെട്ടിയ പട്ടുമേലാപ്പുകൾ

മാൻതല വെച്ച ചുമരും പല ശര-
റാന്തലും ദന്താഭിഗുപ്തമുകുരവും

നിത്യവെള്ളപ്പാവുടുപ്പും ശുഭനവ-
രത്നാംഗുലീയവും സ്വർണ്ണരുദ്രാക്ഷവും

വാലിയക്കാരും വഴിപോക്കരും ചേർന്ന
കാലഘട്ടത്തിൻ പ്രതാപവും പ്രൗഢിയും

ഉണ്ണാനരിയില്ല കർക്കടമാസത്തി-
ലെന്നമട്ടയ്യോ, തകർന്നുപോയില്ലയോ?

“പൂർവ്വജന്മത്തിലെക്കർമ്മ”മെന്നച്ഛന്റെ
പുണ്യനൂലിൽച്ചുടുകണ്ണീർ പതിക്കവേ,

കണ്ണു പഠിച്ചു നടന്നേൻ; ഉദാസീന-
നെന്നുടെ പാപമിജ്ജന്മത്തെല്ലയോ?

ഏത്ര പടി ഞാൻ കയറിയിറങ്ങിയി,-
ല്ലെത്രയുരാളർതൻ കാലുഴിഞ്ഞില്ല ഞാൻ!

എന്നാലുമെന്നെത്തുണച്ചാനൊടുവൊരാ-
ളെന്നൊരാശ്വാസമുണ്ടോ,-ളല്ലോ,രീശ്വരൻ:

“വ്യാജം പ്രവർത്തിച്ചു വെങ്കിട്ടനെമ്പറാൻ
പുജയിൽ, അപ്പോൾപ്പിരിച്ചാനയാളെ ഞാൻ,

തുപ്പനാജേജാലി തരുന്നൂ; താനാരെന്ന-
തെപ്പൊഴും തന്റെ മനസ്സിലുണ്ടാവണം.”

ആന വലിച്ചാലനങ്ങാത്ത ഭണ്ഡാര,-
മാകാശഭേദിയാം സ്വർണ്ണക്കൊടിമരം.

പൊൻതാഴികക്കൂടം വെച്ചൊരാക്കോവിലിൽ-
ച്ചെന്താർമകൾമണവാളർതന്നെഘ്രിയിൽ

എൻകൈ തടഞ്ഞതു പുണ്യവിപാകമാ-
ണെങ്കിലും, അർച്ചനാപുഷ്പദളങ്ങളിൽ

ഉറാളനെനൊടു ചൊല്ലിയ വാക്കിൽനി-
ന്നുറിയ കണ്ണീർ കലർന്നു പലപ്പൊഴും:

ഉപ്പിനും ചോറിനും വേണ്ടിയിട്ടനുന്റെ
ചൊൽപ്പടിക്കെന്നെബലികൊടുക്കുന്നു ഞാൻ!

എത്രയോ സൗമ്യമായ്പ്പുഞ്ചിരി തുകിയാ-
ണെന്നൊടുരാളൻ മൊഴിഞ്ഞതെന്നാകിലും.

അച്ഛന്റെ വാത്സല്യമെന്നപോലാപ്പൊരു-
ളച്ഛസ്ഫടികസങ്കാശമാണെങ്കിലും,

പൂജയിൽ വേണ്ടാ പകിടകളിയിലും
വ്യാജം പയറ്റുമാറില്ല ഞാനെങ്കിലും

ആമാശയത്തിലകപ്പെട്ട സുചിപോ-
ലന്തരംഗത്തിൽപ്പുലർന്നിതക്കണ്ണുനീർ.

ഉപ്പിനും ചോറിനും വേണ്ടി ഞാനനുന്റെ
ചൊൽപ്പടിക്കിട്ട ബലിമൃഗമല്ലി ഞാൻ!

ഗർഭഗൃഹത്തിലുള്ളാശ്രിതവാത്സല്യ-
നിർഭരബിംബമേ, നീതാനൊരാശ്രയം!

൯൯൯

അന്നാണൊരുസ്വപ്നാലത്തു ലോകർ വ-
ന്നമ്പലമുറ്റത്തു തിക്കിത്തിരക്കവേ,

നൂത്തമാടും ദീപനാളങ്ങൾ മാനവ-
ചിത്തമാലിന്യം കഴുകിക്കളയവേ,

ദീപങ്ങളോടൊത്തു ചന്ദനലേപവും
ധൂപവും നൈവേദ്യപുഷ്പഭേദങ്ങളും

ഒന്നിച്ചുയർത്തുമനന്യസാധാരണ-
പുണ്യസൗരഭ്യം വിടർന്നുപരക്കവേ

കൊട്ടിമുറുകുന്നു പഞ്ചാരി; നീൾമുടി-
ക്കെട്ടിനാൽത്താളംപിടിപ്പു മഹാജനം;

ഇത്തിരിക്കണ്ണിമവെട്ടാതെ വീശുന്നു
മത്തേഭവ്യന്ദം പെരുംമുറക്കാതുകൾ.

കഷ്ടിച്ചഹസ്തുപകർന്നവാറേ കുളി-
ച്ചുഷ്ണിച്ചതുമിതും ജോലികൾ ചെയ്കയാൽ

ആകെശ്ശവികെട്ടിരുന്നു ഞാനെങ്കിലെ-
ന്താ,ളുകൾക്കുസ്വപ്നമുസ്വപ്നമല്ലയോ?

‘കൂട’ നെന്നെങ്ങും പുകഴ്ന്ന ഗജകുല-
കൂടസ്ഥനെജനം കണ്ടു രസിക്കവേ
നിർദ്ദോഷിയാമപ്പരുത്ത മൂഗത്തിന്റെ
മസ്തകത്തിങ്കൽപ്പിടിച്ച തിടമ്പുമായ്
മുനിലഹങ്കരിച്ചാളുന്ന ദീവെട്ടി-
തന്നൊളിച്ചുടിൽനീനേതാണ്ടു മുക്തനായ്
കുത്തിയിരിക്കുകയല്ലോ ‘ചൊറോണ്ണൂരു-
വസ്ത്ര’വും തറ്റുടുത്തേകാകിപോലെ ഞാൻ.

പട്ടുകൂടയൊന്നുയർത്തിപ്പിടിച്ചെന്നെ
മുട്ടിയുരുമ്മിപ്പുറകിലിരിപ്പവൻ,
ആയാൾക്കു പിന്നിൽ വിയർത്തുവിയർത്തു വെൺ-
ചാമരം വീശും ദയനീയവിഗ്രഹൻ,
ആലവട്ടങ്ങളെ നീട്ടിപ്പിടിച്ചു നി-
ന്നായാൾക്കു പിന്നിലുറങ്ങും മനുഷ്യനും
സർവരും വിസ്മൃതരാകുമാറാളെന്നു
നിർവിണ്ണനെന്നിൻപ്പശിയുമുറക്കവും.

ആനക്കഴുത്തിലെത്തുശിരോമങ്ങളെ-
ന്നാടുന്ന കാൽവണ്ണയിങ്കലിടയ്ക്കിടെ
കുത്തിത്തറയ്ക്കയാലല്ലീ തിടമ്പൊത്തു
തെട്ടിത്തെറിച്ചു നിലംപതിക്കാത്തു ഞാൻ!
കൊട്ടും പ്രദക്ഷിണംവെപ്പും കഴിയവേ
പെട്ടെന്നുണർന്നൊരു കോട്ടുവാ വിട്ട ഞാൻ

അത്രയും പാപമൊടുങ്ങി നമുക്കെന്നു
ഹൃത്തിൽക്കൊടിവിളക്കിൻ തിരി നീട്ടവേ
കൂടൻ കവച്ചുകാട്ടീടുന്ന കാൽമുട്ടി-
ലുടച്ചുവുട്ടിയിറങ്ങിത്തിടമ്പുമായ്

ശ്രീകോവിലിൻനേർക്കു നീങ്ങവേ മന്ത്രിപ്പു
ശീവേലി കാണുവാൻ വന്ന രണ്ടുണ്ണികൾ,

“മേശാന്തിയല്ലയോ പോകുന്നു? മുപ്പർതാൻ
മേലാളിവിടെസ്സുകലകാര്യത്തിനും.

ആയാളൊടൊന്നു പറഞ്ഞുനോക്കാം നമു-
ക്കാനപ്പുറത്തു കയറണമെന്നുടൻ.”

ഉള്ള കാര്യം ഞാൻ തുറന്നുപറകയാ-
ണു,ഉള്ളിലുറക്കെച്ചിരിച്ചുപോയെങ്കിലും
കേട്ടിതസ്സല്ലാപമെന്നു പുറത്തേയ്ക്കു
കാട്ടീല, മേശാന്തി പാലിച്ചു ഗൗരവം!

ഉണ്ണികളുണ്ടോ വിടുന്നു? നടയട-
ച്ചുണ്ണാനലച്ചുപിടിച്ചു ഞാൻ പോരവേ

ഒന്നല്ല രണ്ടല്ലൊരുപരപ്പുണ്ണിക-
ളെന്നെത്തടുത്തുനിറുത്തുകയല്ലയോ? -

“എന്നെയുമാനപ്പുറത്തു കയറ്റണം,
എന്നെയുമെന്നെയുമെന്നെയുമെന്നെയും!”

കാണും മഹാന്മാർ ചിരിപ്പൂ; കുനിക്കുന്നു
ഞാനപമാനച്ചുമടുപോലെതുഖം:

“എന്റെയല്ലെന്റെയല്ലിക്കൊമ്പനാനകൾ
എന്റെയല്ലീ മഹാക്ഷേത്രവും, മക്കളേ!

നിങ്ങൾതൻ കുണ്ഠിതം കാണതിൽ വേദമു-
ണ്ടെങ്കിലും നിന്ദിപ്പതില്ലെൻ വിധിയെ ഞാൻ.

ഗർഭഗൃഹത്തിലുണ്ടാശ്രിതവാത്സല്യ-
നിർഭരനായൊരാളെന്റൊയെന്റൊയായ്!”

ൗൗൗ

വർഷങ്ങളത്ര കടന്നുപോയ്, നാടത്ര
വമ്പൻവളർച്ച വളർന്നുപോയ് പിന്നെയും!

കാഞ്ചനത്താൽത്തുലാഭാരം നടത്താത്ത
കന്യയെക്കൈക്കൊള്ളുമീശൻതിരുവടി

എന്നനുജത്തിയെപ്പുകീല,തിന്മുന്യ
കണ്ണടച്ചു കരഞ്ഞെടുത്തുമമ്മയും.

വാർദ്ധക്യവിനന്നെന്നച്ഛൻ വിദൂരത്തി-
ലൂർദ്ധൻ വലിപ്പതു കോവിലിൽ കേൾക്കവേ

‘എന്തുണ്ടിനിശ്ശാന്തിവൃത്തി’യെന്നുചിത്യ-
ചിന്തവിട്ടങ്ങോട്ടു ചോദിച്ച വേളയിൽ

മാനിയായ്മുരാളനപ്രിയമാകയാൽ
മറ്റൊരു വേഷം ധരിക്കേണ്ടി വന്നു മേ.

വ്യാജമെന്നുള്ളതു കാട്ടീലൊരിക്കലും
പൂജയിലെന്നതു സത്യമാണെങ്കിലും

പോരാറിടവന്നു വെങ്കിട്ടനെമ്പറാൻ
പോന്ന വഴിക്കേ വെറും കുപ്പുകയ്യുമായ്!

പണ്ടത്തെ മേശാന്തി നിന്നുതിരിയുന്നു
ചണ്ടിത്തമേറുമീ ഫാക്ടറിക്കുള്ളിൽ ഞാൻ.

ഫാക്ടറിക്കുള്ളിലെസ്റ്റേറൻ മുഴങ്ങവേ,
ഗേറ്റു കടന്നു പുറത്തു വന്നീടവേ,

പട്ടിയെപ്പോലെക്കിതച്ചുകിതച്ചു ഞാൻ
പാർക്കുന്നിടത്തേയ്ക്കിഴഞ്ഞു നീങ്ങീടവേ,

ചുറ്റും ത്രസിക്കും നഗരം പിടിച്ചെന്ന
മറ്റൊരാളാക്കി ഞാൻ സമ്മതിക്കായ്കിലും:

ഊശിക്കുടമ മുറിച്ചു, വളർത്തി മേൽ-
മീശയും പുണുനൂലുരിക്കളഞ്ഞു ഞാൻ;

‘ഓത്തുവായ്’കൊണ്ടു വിഴുങ്ങേണ്ടിവന്നു മേ
ഓക്കാനമേകുന്ന മീനുമിറച്ചിയും.

പണ്ടു ഞാൻ വെച്ചു നിവേദിച്ചൊരാപ്പണ-
പ്പായസത്തിൻ രുചി പാടേ മറന്നുപോയ്:

പാടേ മറന്നുപോയ്ക്കു ജയ്ക്കു ചൊല്ലുന്ന
പാവനമന്ത്രവും തന്ത്രഭേദങ്ങളും.

മദ്യച്ചവർപ്പിൽനിന്നുഹിച്ചു ഞാനാത്മ-
ഹത്യചെയ്താലുള്ളനുഭൂതിയത്രയും.

ഇല്ല ഗതിയെന്നു തീർച്ചയായാൽപ്പുലി
പുല്ലും പതുകനൈത്തിന്നുമെന്നില്ലയോ?

൩൩൩

ഉപ്പിനും ചോറിനും വേണ്ടി ഞാൻ പോന്നുവ-
ന്നിപ്പട്ടണത്തിൽക്കൂടുങ്ങിക്കിടക്കിലും

“തുപ്പന്നു ഭാഗ്യമുണ്ടെ” നെന്റെ നാട്ടുകാ-
രഭ്യുദയാശംസ കോരിച്ചൊരിയവേ

താനേ ചിലപ്പൊഴിനോർത്തിടുന്നു, പണ്ടു
ഞാനാക്കിടാങ്ങളോടോതിയത്രയും.

“എന്റെയല്ലെന്റെയല്ലിക്കൊമ്പനാനകൾ
എന്റെയല്ലീ മഹാക്ഷേത്രവും, മക്കളേ!

നിങ്ങൾ തൻ കുണ്ഠിതം കാണത്തിൽ വേദമു-
ണ്ടെങ്കിലും നിന്ദിപ്പതില്ലെൻ വിധിയെ ഞാൻ.

ഗർഭഗൃഹത്തിലുണ്ടാശ്രിതവാത്സല്യ-
നിർഭരനായൊരാളെന്റേയായെന്റേയായ്!”

പൊള്ളോ പൊരുളോ പറഞ്ഞു ഞാനെന്നെന്ന
ഭേളളനിക്കിപ്പൊഴുമില്ലൊരു ലേശവും;

കാണായതപ്പടി കണ്ണുനീരെങ്കിലും
ഞാനുയിർക്കൊള്ളുന്നു വിശ്വാസശക്തിയാൽ!

കന്യാകുമാരിയിലെ കക്കുകൾ

ഇളകും ‘കോച്ചി’ നുള്ളിലിരിക്കെബ്ഭാവിച്ചേനൂൽ-

പ്പുളകം പ്രശസ്തമാസ്സൗന്ദര്യസങ്കേതത്തെ
ആദ്യത്തെക്കരത്താലുമന്യമാം കരത്താലു-
മാദിത്യനൊരേ മട്ടിലാരിലോ കനിയുന്നു,
വരനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുമിരിപ്പപ്പുമാലയു-
ദഹിച്ചും നിന്നീടുമാ ‘കന്യ’തന്നാവാസത്തെ!
മുന്നമെൻ പിതാമഹനവിടെപ്പോയിക്കൊണ്ടു-
വന്നതാണി,നും കാണാമില്ലത്തെച്ചുമരിന്മേൽ
ചെറുതും വലുതുമായ ശംഖമാലകൾ, തീർത്ഥ-
പരിസേവയാലീട്ടം കൂടിയ സുകൃതങ്ങൾ.
അവയും കഴുത്തിലിട്ടാടുമ്പോൾത്തിമർക്കുമ്പോ-
ളുപിരാമമായ്ച്ചോദിച്ചീടുമാറുണ്ടെൻ ബാല്യം:
ഭാരതം, ചിരരക്ഷാകർത്താവാം തനതിന്ത്യാ-
വാരിധിക്കർപ്പിക്കുമാക്കുപ്പുകൈമൊട്ടിൻ തുമ്പിൽ
ഭൃശിശാന്തിദമായിക്കാണുകയാൽത്തപോലീന-
ഭൃതനാ³‘യാനന്ദൻ’ പണ്ടിരുന്നീടിന ദിക്കിൽ,

‘ഉള്ളൂരിന്നഗാധാപാരാശയത്തിങ്കൽത്തടം -
തല്ലിയ നിരോധാതീതോല്ലേഖകല്ലോലങ്ങൾ
ആലോലമിളകുന്ന താമരത്താരിൻ ചുണ്ടി-
ലാലിപ്പഴത്തെപ്പോലെ വീണതെ,ങ്ങദ്രേശത്തിൽ,
എന്നെന്നിക്കെത്തിച്ചേരാൻ സംഗതി വരും? ശരി-
ക്കെന്നു ഞാൻ തീർത്ഥസ്നാനപുണ്യവാനായിത്തീരും?’

2

ഇളകും ‘കോച്ചി’ന്നുള്ളിലിരിക്കെണ്ടു ഞാനുൽ-
പുളകമുപബോധചിത്രീതസ്വർല്ലോകത്തെ:
ശബളാമോം മഴവില്ലുകളുടുത്തുല-
ച്ചവിടെദ്രിവാനിശമാടുന്നു ദേവസ്ത്രീകൾ,
കടലിൽക്കുളിക്കുവാനവിടം പ്രാപിക്കുന്നു
മടവാർമണിമാരൊത്തുദയാസ്തമയങ്ങൾ!
വാരൊളിമുക്താഫലമെന്നുമാ പ്രവിശാല-
വാനിലും വിളയുന്നു, താരമാക്കടലിലും!
അവിടെ സ്നേഹത്തിന്റെ ഗീതവും പാടി,ദ്രിവ്യ-
കവിയോം പവമാനനെത്തുന്നു നിശീമത്തിൽ;
ഏഴിലമ്പാലപ്പുവിൻ മണത്തിൽത്തലതിരി-
ഞ്ഞേറ്റുപാടുന്നു മുഗ്ദ്ധഗന്ധർവ്വമിഥുനങ്ങൾ!
നീലച്ച നിലാപ്പട്ടുപുതച്ചു മയങ്ങുന്ന
പാലൊളിപ്പുള്ളിനങ്ങളാകവേ തരിക്കുന്നു!

3

ഇളകും ‘കോച്ചി’ന്നുള്ളിലിരിക്കെ സ്വപ്നംകണ്ട
പുരുപുണ്യാവാസത്തിലെത്തിയ നേരത്താട്ടേ,
വീർപ്പിടാനയച്ചില്ല, ചുറ്റിലുമെത്തിക്കുവീ
‘‘കേപ്പുഹോട്ട്’ലിൻ മുന്നിലിഴയും ജനക്കൂട്ടം
എങ്കിട്ടെയിരുകയ്യാ, പെരിയ മാലൈ!’ - ‘വാരു,-
മെങ്കിട്ടെത്താനേ ചിന്ന മാലൈകളിരുകയ്യാ!’
അമ്മമാ,രമ്മമ്മമാർ, ബാലമാർ, ബാലന്മാരു-
മമ്മനുഷ്യാബ്ധിക്കുള്ളിൽപ്പൊങ്ങുന്നു, താണീടുന്നു,
പല ഭംഗികളോലും ശംഖമാലകളുണ്ടാ
വിരലിലോരോന്നിലും തുങ്ങിനിന്നുലയുന്നു.
അതിലും മികവുറ്റ ശോഭനവർണ്ണങ്ങളാ
ഹൃദയങ്ങളിൽത്തുങ്ങിക്കളിക്കുന്നുണ്ടാം, പക്ഷേ,
ആ മുഖങ്ങളിലില്ലാ ചോരയോ നീരോ; കണ്ണി-
ന്നാഴത്തിൽതളംകെട്ടിക്കിടപ്പാണിരുകൾ.
തങ്ങളിലുന്തിത്തള്ളി മുന്നേറിക്കൊടൻചിരി
തഞ്ചുന്ന മുഖത്തോടീപ്പാഴെലിമ്പാകാരങ്ങൾ
മൂന്നു വാരിധികളുമൊന്നിച്ചു മുഴക്കുന്ന
മുകതാസദ്യശമാമേകതാനാക്രോശത്തെ
പരുഷസ്വരങ്ങളാൽക്കീറിക്കൊണ്ടർത്ഥിക്കുന്നു
കരയും കരളോടെ നിന്നു കേൾക്കുന്നു ഞങ്ങൾ,
‘എങ്കിട്ടെയിരുകയ്യാ, പെരിയമാലൈ!’..‘വാരു
മെങ്കിട്ടെത്താനേ ചിന്ന മാലൈകളിരുകയ്യാ!’
ദുർമ്മണം പരത്തുന്നു കോലങ്ങൾ! അയ്യോ, ശരി-
ക്കമ്മ പെറ്റുണ്ടാവുന്ന മർത്തുരാണിവരെന്നോ!
ഹൃത്തുടിപ്പിനെ സ്ഫുടം ചെയ്തുകൊണ്ടെന്നില്ലത്തു
ഭിത്തിമേലിന്നും തുങ്ങും ശംഖമാലകളൊക്കെ

കൊരുത്തെൻമുത്തച്ഛനു വിറ്റുതീച്ചളിക്കെട്ടിൽ-
ക്കുരുത്ത പാപത്തിൻ കോൽവിരൽത്തുന്ധുകളല്ലി!
സത്രത്തിന്നുപാന്തത്തിൽ പാദചാരിയായന്നാ-
ളെത്തിയ മുത്തച്ഛനും കേട്ടതീ മുറയാവും:
'എങ്കിട്ടെയിരുകയ്യാ, പെരിയ മാലൈ!...'വാരു,-
മെങ്കിട്ടത്താനേ ചിന്ന മാലൈകളിരുകയ്യാ!'

4

വിലയും കൊടുത്തോരോ മാലയും വാങ്ങി,ത്തെക്കേ
വിരിവെണമലിലേയ്ക്കിറങ്ങീ മന്ദം ഞങ്ങൾ,
വെള്ളാരങ്കണ്ണുളേളാരായില്ലാത്തോരായി,ത്തൊലി
വെള്ളയും കറുപ്പുമായ്, പ്പെണ്ണായിട്ടാണായിട്ടും,
ചെമ്പിപ്പോ കറുപ്പോ തുവെണയോ മുടിക്കുള്ള
കുമ്പക്കാരായി,കഷണികളായ്,ക്കോലന്മാരായ്,
ചപ്പിയോ ചപ്പാതെയോ മുക്കുളേളാരായും, കറു-
ത്തൊട്ടിയോ ചോരച്ചിട്ടോ ചുണ്ടുകളുളേളാരായും,
ഭിന്നഭാഷക്കാരായി, ഭിന്നവേഷക്കാരായി,
ഭിന്നദേശാചാരാനുഷ്ഠാനശീലക്കാരായും,
ഇമ്മഹാഗോളത്തിന്റെ പലഭാഗത്തും നിന്നു
വന്നവർ, എന്നാലിനീ 'ക്കേപ്പുഹോട്ട'ലിന്നുള്ളിൽ
രാജകീയമാം സുഖമൊരുമിച്ചുണ്ടുംകൊണ്ടേ
രാജിപ്പോർ, എങ്ങും ചുറ്റിത്തിരവു ചുറുക്കോടെ.
അന്നത്തെത്തീർത്ഥാടകരാരുമില്ലിതി,ലെല്ലാ-
മിന്നത്തെഗ്ഗവേഷണശീലരാണെങ്കിൽക്കൂടി
ശംഖമാലയ്ക്കും മാലക്കാരുടെ ദീനാക്രന്ദ-
രിംഖണത്തിനുമില്ലാ പരിവർത്തനമെന്നോ!

5

പിന്നെയും നീങ്ങീ ഞങ്ങൾ: കിഴക്കും തെക്കും മേക്കും-
മൊന്നാകെ മുന്നിൽച്ചീരിച്ചിരിപ്പു രത്നാകരം.
ഉഗ്രദംഷ്ട്രകളേന്തിക്കുതുമനാദൃന്തോ-
ദഗ്രകർമ്മാവിജന്തു തുപ്പുന്നു നീളേനീളേ
ആയിരം നാവാലനേകായിരം കക്കത്തുണ്ടി-
ത്തീരത്തിൽ; നാളെജീവൻ വെച്ചിടാമിവയ്ക്കൊക്കെ!
ചിലമ്പും കുഴിതാളംപോലെയൊം കര,ളഴ-
ഞ്ഞുലയും വീണക്കമ്പിപോലെയൊം സിരകളും
ചുളിവീണൊലിപോയ ഗഞ്ചിറകണക്കുള്ള
വയറുംകൂടിപ്പെയ്യും നേർത്തുപോം മേളത്തോടെ
നാളത്തെസ്സന്ദർശകന്മാരുടെ മുന്നിൽശ്ശംഖ-
മാലകളുയർത്തിയീക്കക്കെളാവർത്തിക്കും
ഏതോ മൽപിതാമഹനിന്നലെക്കേട്ടു, ഞാനി-
ന്നേതു കേൾക്കുന്നു, പരുഷോച്ചമാദ്ദീനാലാപം:
'എങ്കിട്ടെയിരുകയ്യാ പെരിയ മാലൈ!...'വാരു
മെങ്കിട്ടത്താനേ ചിന്ന മാലൈകളിരുകയ്യാ!'

6

നരിമീൻപറ്റംപോലിസ്സുതുമെൻ സ്വപ്നത്തിന്റെ
കരളിൽക്കൊത്തിക്കൊത്തിച്ചുണ്ടുകൾ ചുവപ്പിക്കേ,
വിറച്ചു മമാത്മാവിൽക്കന്യതൻ രൂപം, മങ്ങി-
ക്കറുത്തു ചരാചരവസ്തുക്കളെല്ലാമൊപ്പം.

കക്കയേ ജീവാത്മാവെനെണ്ണുമിദ്ദേശം ചുടു-
കണ്ണുനീർക്കടലിലേയ്ക്കാണ്ടുപോം മൂനമ്പത്രേ!
ഇവിടെപ്പുഷ്പിക്കുന്നില്ലാകമപ്രഭാതങ്ങൾ,-
ളിവിടെപ്പുലരുന്നില്ലാജലദിവസങ്ങൾ.
ഇവിടെക്കൂടക്കീഴിലുള്ളതേ നഭസ്സെന്ന-
തി.വിടെജലധികൾ കേവലം നീരാഴികൾ,
ഇവിടെക്കരാളമാവാസിയേ കുത്താടുന്ന,-
തിവിടെച്ചെകുത്താന്റെ വാഴ്ചയേ ജയിക്കുന്നു,
പാതകപുൽക്കാരത്താൽ, പുകതന്നലർച്ചയാൽ-
പ്പാപമായ്,പ്പാതാളമായ് തീർന്നതാണിന്നീ രാജ്യം!

7

‘അസ്വസ്ഥഹൃത്തോ നീയീശ്ശാന്തിതൻ തൃക്കോവിലിൽ?’
മത്സവാവന്വേഷിയ്ക്കെപ്പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടേൻ മന്ദം,
‘ഹന്ത, ഞാൻ മനശ്ശാന്തിതേടിയേ വന്നേനിങ്ങു:
പന്തളത്തെന്നാൽ പന്തംകൊളുത്തിപ്പടയത്രേ!’

ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞ ലോകം

ഇന്നു പുലർച്ചയ്ക്കെഴുന്നേറ്റപ്പോ-
ളെന്നുടെ ഹൃദയം നിശ്ശബ്ദം.

തോർത്തുമുടുത്തു കുളിക്കാനായി-
ത്തൊടിയിൽക്കൂടി നടന്നപ്പോൾ

അവിചാരിതമൊരു സുമനസ്സുണ്ടെ-
ന്നരികെപ്പൊന്തയിലഭിരാമം!

ആടിക്കാറുകളൊഴിയാറായെ-
ന്നാമന്ത്രിപ്പു മുദുവക്രതം!

പുളകദമാണീയൊന്നാമത്തെ-
പ്പുതുവർഷാഗമസന്ദേശം!

“അരുണമൊരോണപ്പുവാണ,യ്യാ,
വരവാ,യോണം വരവായി,”

ഉണ്ണിയുണർന്നു മൊഴിഞ്ഞാനെന്നോ-
ടെ,ന്നിലുറങ്ങും പൊന്നുണ്ണി,

പുളളീർക്കരമുണ്ടിടയിൽക്കെട്ടി-
ത്തുളളിക്കൊണ്ടൊരു പൊന്നുണ്ണി,

നെറ്റിയിൽ നെഞ്ചിൽക്കൈയിന്മേലും
മുറ്റും ഭസ്മക്കുറിയിട്ടും

നെറുകയിലൂശിക്കൂടുമക്കെട്ടിൽ-
ക്കുകക്കുന്വു ധരിച്ചിട്ടും

വട്ടച്ചരടിലൊഴുക്കൻമോതിര-
മിട്ടു കഴുത്തിലണിഞ്ഞിട്ടും

കുന്യാളച്ചെറുകോണക്കീറിൽ-

കുടി 'പുഞ്ച പുറത്തിട്ടും'

പൊന്നേലസ്സും വെള്ളിത്തളയും
തന്നിലിണങ്ങിയ പൊന്നുണ്ണി.

ആ മലർ നുള്ളിയെടുക്കാനുണ്ണി-
ക്കോമൽക്കൈകൾ തരിക്കുന്നു,

തണ്ടു പറിക്കാൻ, തണ്ടിലെ നീർ കൈ-
കൊണ്ടു ഞെരിച്ചു പുറംതള്ളി

കാറ്റാ നളികയിലൂതി നിറയ്ക്കാൻ,
നെറ്റിയിൽ ഞെടിയുടയ്ക്കാനും.

൮൮൮

കുറ്റിത്താടി തലോടിപ്പെരുവഴി-
വക്കത്തങ്ങനെ നിലകൊൾകെ,

'അരുതരുതെ'ന്നു വിലക്കീ ഞാനാ-
ക്കുസ്യതി തുടിക്കും ശ്രീമാനെ,

'പാവോ' പാടിയുറക്കീ ഞാനാ-
പ്പാവത്താനെ, നിരങ്കുശനെ.

ഞാനൊരു പച്ചശ്ശിശുവല്ലല്ലോ
പുനുള്ളിക്കൊണ്ടലയാനും

വഡ്ഡിയ്ക്കോണക്കോടി മുറുക്കി-
ത്തൊട്ടി കഴുത്തിലുടക്കാനും

'കറ്റക്കയറും' പാടിത്തുയിര-
റ്റുറ്റവരൊത്തു തിമർക്കാനും!

“താടി മുളച്ചുപെരുത്തിട്ടും ചില
തലമുടിനാരു നരച്ചിട്ടും

തൊട്ടി ചുമന്നു നടക്കാനീയാൾ-
ക്കൊട്ടൊരു നാണവുമില്ലല്ലോ”

ആളുകളെന്നാത്മാവിൻ നേരിയ
തോലു പൊളിക്കാനിടയാവും,

“ബുദ്ധി മറിഞ്ഞാലിങ്ങനെയത്രേ
ബുദ്ധനു,മയ്യോ, ദയനീയം!”

൮൮൮

മെല്ലെ നടന്നു കുളത്തിൽച്ചെന്നെൻ-
പല്ലുകൾ തേച്ചു വെളുപ്പിക്കേ

കരളിൽച്ചോദും വെളുവെളെ മിന്നി,
“പെരിയവനായീ ഞാനെങ്കിൽ,

ഏടലർ തേടിപ്പാടീടേണ്ടതു
താടി കുരുത്തോരല്ലെങ്കിൽ,

ഇന്നും മലരിനവകാശികളാ-
മുണ്ണികളില്ലേ ലോകത്തിൽ?”

കണ്ണനരികെ ക്രീഡിക്കുന്നു

തണ്ണീർപ്പൊയ്കയിലന്നേരം

മാണിക്യപ്പെടിമത്സ്യക്കുട്ടികൾ;

ഞാനതു കാണുകേ ചിന്തിച്ചു,

“നൊന്തു ചിരിച്ചു പെറുന്നു കാഞ്ചന-

ബന്ധുരശീലകൾ മാതാക്കൾ,

പ്രതിനവനിമിഷമയസ്സുമയൈര്യ-

പ്രതിബിംബങ്ങൾ, മാനുഷികൾ

ആയിരമൂരിൽപ്പുരികളി,-ലവരുടെ-

യർകേൾ പുഷ്പം നുള്ളട്ടെ!”

ൗൗൗ

“എന്തു പറഞ്ഞു?” പെട്ടെന്നെന്നുടെ-

യന്തുകരണം ചോദിച്ചു;

പോയാണ്ടത്തെസ്സിഹം ഘോര-

ച്ചായ വരച്ചു നിനവിന്മേൽ.

പൊന്നാനിയിലും കോഴിക്കോട്ടും

ചെന്നു ഞാനാ വാരത്തിൽ,

ചെന്നു കൊച്ചിയിലെന്നു പെരിന്തല-

മണ്ണയിലും ഞാൻ തൃശ്ശൂരും.

ഒരിടത്തും ഞാനൊരു ചെറുവില്ലി-

ന്നൊലി കേട്ടില്ല, ലയിച്ചില്ല;

‘പുവേ പൊലി’യെന്നൊരു മുദുബാല-

പ്പുവും കൊഞ്ചിയതോർപ്പില!

ൗൗൗ

പ്രകൃതിക്കില്ല നിതാന്തോന്മേഷ-

ത്തകൃതിക്കെന്നാലൊരു ലോഭം;

തുന്ദിലഹരിതവിരിപ്പിൽ സ്മേരം

തുമ്പ വിടർന്നു മുറുപോലെ:

ഓണച്ചെടികളിലൽപ്പാരുണമാം

നാണമുറന്നു മുറുപോലെ;

കാക്കത്തൈകളിലഞ്ജനമെഴുതിയ

നോക്കു വിരിഞ്ഞു മുറുപോലെ.

നെല്ലിച്ചെടിയോ പവിഴം ചാർത്തി,

നെല്ലു ധരിച്ചു പുത്താലി,

കമ്മലണിഞ്ഞു മുക്കുറ്റിച്ചെടി,

വെള്ളില ചുറ്റി പാവട,

അലരിമരത്തിനു മുറുപോലൊരുപാ-

ടഴകു വളർത്തീ കാശാലി.

ൗൗൗ

അത്രസമൃദ്ധിയിലത്ര നിരന്തവി-

ചിത്രപ്രേമരേതോടെ,

ഇളയാമമ്മ ചുരത്തിടുമഴകെ-
ന്നീഷത്തുഷ്ണ പെരുപ്പിക്കെ

കരളാൽക്കണ്ടേൻ: ഒരു കുഞ്ഞിക്കൈ-
വിരലിൻ ചോര നഖത്തുവാൽ

മുറിവേൽക്കാഞ്ഞു നിരാശതകൊൾവു
മുഴുവനുമിപ്പുതു സസ്യങ്ങൾ.

൯൯൯

“തൊട്ടികളെവിടെ, കുട്ടികളെവിടെ?”

പെട്ടെന്നെൻ കരൾ ചോദിച്ചു,

കണ്ടു: ദയയുടെ തുള്ളിക്കായി-
ത്തെണ്ടി നടന്നാരവരൊക്കെ,

എങ്ങു മനുഷ്യച്ചുരുണ്ടവിടെ-
ത്തെണ്ടി നടന്നാരവരൊക്കെ

മലിനമിരുണ്ടു വരണ്ടേ നിൽക്കും
വദനത്തിങ്കലൊരിളിയോടെ,

ഇളിയെക്കാളും ഭീകരദീനമൊ-
രിതിഹാസത്തിൻ ധനിയോടെ

അവരുടെ, പവിഴപ്പൊളിപോലൊളിചേർ-
ന്നലർ നുള്ളേണ്ടും നഖരങ്ങൾ

ബസ്സിലിരിക്കുന്നവരുടെ വെള്ള-
ഷ്ണർട്ടിൽച്ചളിവര പായിച്ചു:

പരുഷമുയർന്നു നിർമ്മലബാല-
സ്വര, “മൊരു മുക്കാലേമാനേ!”

കനിവെഴുമേതോ വൃദ്ധന്റേതാം
കാലുറ ചൂടിക്കുഷണത്താൽ

അരയിൽച്ചേർത്തൊരു പയ്യൻ “കാണുവി-
നതിശയ”മെന്നു നിലക്കൊണ്ടു,

ചുട്ടുപഴുത്ത കരിങ്കൽച്ചില്ലിൽ-
ക്കുത്തിയ മൊട്ടത്തലയോടെ.

തീവണ്ടിക്കകമോറഞ്ചീമ്പി-
ത്തിന്നു കിടപ്പവരറിയാതെ

അവരുടെയരുമക്കുമ്പയെ മുടി
പ്പിരിരക്ഷിക്കും കോട്ടിന്മേൽ-

പ്രേക്ഷകനാസ തുള്ളയ്ക്കും വാസന
രൂക്ഷമുതിർക്കും സില്ക്കിന്മേൽ-

നാറും നഖനിര ചെന്നു തറച്ചു,
“സാരേ, പള്ള പയിക്കുന്നു.”

തല്ലീ വായു നിറുത്തിയ കാലി-
പ്പള്ളയിൽ നിർഘൃണനൊരു ചെക്കൻ,

തൊണ്ട കരഞ്ഞു, “ഡകടാം ഡകടാം”

വണ്ടിച്ചക്രധാനിപോലെ.

൯൯൯

അവരെപ്പറ്റവർ, പോറ്റിടേണ്ടവ-
രാരാന്നെൻകൊണ്ടിയാവു?

കല്ലിൽ സ്ഫടികമുടഞ്ഞു; കുപ്പി-
ച്ചില്ലിൻ കഥയാർ പറയാവു?

കാണം വിറ്റും പണ്ടോരു കാല-
ത്തോണത്തപ്പനെ മാനിച്ചോർ,

മാനിക, ഉവശർക്കലിവോടന്നം
ദാനം ചെയ്ത കുലീനന്മാർ,

കന്നു തെളിച്ചും തുമ്പകിളിച്ചും
കയറുപിരിച്ചും തുണിനെയ്തും

മണ്ണും സ്വർണ്ണവുമോടുമിരിമ്പും
മരവും തോലും പണിചെയ്തും

മുറ്റമടിച്ചും കൊയ്തുചുമന്നൊരു
കറ്റ മെതിച്ചരി കുത്തീട്ടും

വട്ടി പനമ്പും തൊപ്പിക്കൂടയും
കൊട്ട മുറും പായിവ നെയ്തും

തെങ്ങും പനയും ചെത്തി, തോപ്പുകൾ
തേവിനനച്ചു, മരം കേറി,

വിറകും വെട്ടിത്തോണി തുഴത്തി-
ട്ടാപ്പും കടിയും വിറ്റിട്ടും,

മത്തി ചുമന്നും കൽകളുടച്ചും
മർത്തുപരിഷ്കൃതിചലനത്തെ

ഇളതന്നെശ്വര്യേഷണയെ, ശ്രമ-
ബലവത്താക്കിയ നേതാക്കൾ!

ഇന്നാ വർഗ്ഗമലഞ്ഞീടുന്നു
കണ്ണീർ വറ്റിയ കണ്ണോടെ,

മാന്യത ഞെട്ടി വിറയ്ക്കാവും സ്മിത-
മധുരാന്ധതയാം ചുമടോടെ,

നാഗരികതകളെ വെല്ലുവിളിക്കും
നാറപ്പീറയുടുപ്പോടെ,

കുത്തിയ തട്ടക്കാതുകളോടെ,
കുത്തിയ മേല്ക്കാതുകളോടെ.

കെട്ടിയ വെട്ടിയ കുടുമകളോടെ,
മൊട്ടയടിച്ച ശിരസ്സോടെ,

കീറച്ചാക്കുകൾ, പാളത്തൊപ്പികൾ,
നാറപ്പൊക്കണമിവയോടെ,

കാലിത്തകരപ്പാത്രത്തോടെ,
നീളൻമുളവടിയുന്നോടെ,

പാളച്ചീന്തുചെരിപ്പുകളോടെ,
പാട്ടെനോരലമുറയോടെ,

ഉഷ്ണപ്പുണ്ണം ക്ഷയവും കുഷ്ഠവും-
മർബ്ബദവും ചേർന്നിടരോടെ,

ഗതികിട്ടാത്ത ശവപ്പടപോലെ,
ക്ഷിതിയുടെ കിൽബിഷതതിപോലെ.

“തൊഴിലില്ലിവിടെ,ത്തൊഴി”ലിക്കൂട്ട-
പ്പെരുമുറ കേൾക്കാനാരുള്ളു?

ഊഊഊ

പകലിരവീപ്പട തെണ്ടീടുന്നു
നഗരംതോറും തറതോറും,

പാറയിലേറ്റു തകർന്നോരുരുവിൻ
നൂറുവിധം പാഴ്പ്പൊളിപോലെ.

അവരെക്കാണേൻ വണ്ടി സ്റ്റേഷനി,-
ലങ്ങാടികളുടെ കോലായിൽ,

ആലിൻതറയിൽ, ചന്തപ്പുരയിൽ,-
പ്പാലത്തിന്മേൽ,ച്ചുടുകാട്ടിൽ,

കുപ്പുകളിൽ,ക്കാട്ടമ്പലമുക്കിൽ-
ക്കുത്തിയിരിപ്പു യമിതുല്യം!

വാനിനു കീഴിൽപ്പാകം ചെയ്തതു
വാരിത്തിന്നു മയങ്ങുന്നു,

പക്കിൽക്കാണവർ തങ്ങളിലിണചേർ-
ന്നുൽക്കടശീതമകറ്റുന്നു,

കാറ്റും വെയിലും മഞ്ഞും മാരിയു-
മേറ്റു നൂരുമ്പിച്ചളിയുന്നു,

വീണു മരിപ്പു പാറ്റുകൾപോലേ
വീണാലിപ്പട വീണേടം.

“തൊഴിലില്ലിവിടെ,ത്തൊഴി”ലിക്കൂട്ട-
പ്പെരുമുറ കേൾക്കാനാരുള്ളു?

ഊഊഊ

വായുവിമാനമിരച്ചീടുന്നു
വാനിൽ,ബ്ലുമിയിലകുന്നു

കാറുകൾ ജീപ്പുക,ഉവയിൽക്കയറി-
ജേജാറിലിരിയ്ക്കും നേതാക്കൾ,

കുത്തിനിറുത്തിയ മൈക്കിനു പിന്നിൽ-
ക്കെട്ടിയുയർത്തിയ മഞ്ചത്തിൽ

നിന്നു ഞെളിഞ്ഞുരുവിട്ടീടുന്നു
തങ്ങളുടെ കൊടിയുടെ മാഹാത്മ്യം

ഓരോ മാതിരി ചായം മുക്കിയ
കീറത്തുണിയുടെ വേദാന്തം!

മന്ത്രി മരുത്തിൽപ്പണി തീർക്കുന്നു
മാനം മുട്ടും കൊട്ടാരം,

അദ്ദേഹത്തിൻ തലനാ'രെമ്പി'ക-
ളായിരമാക്കിക്കീറുന്നു,

'എമ്പി' കടിച്ചുകളഞ്ഞൊരൊല്ലുക-
'ജെമ്മെല്ലേ' രൂചി നോക്കുന്നു,

'എമ്മെൽസി' കളോ കൈകഴുകുന്നു:
"നമ്മൾക്കെന്തുണ്ടധികാരം!"

ജന്മി മുറുക്കിത്തുപ്പീടുന്നു:
"കർമ്മഫലം നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം!"

"യൂർത്തിൻകൂലി!" തിരുത്തീടുന്നു
ധൂമം മോന്തും മുതലാളി,

വിണ്ണിലിരുന്നു കരഞ്ഞാനീശ്വരൻ:
"ഇന്നും നരനൊരു തിര്യക്കോ?"

വാലു കൊഴിഞ്ഞു, കൊമ്പും; പക്ഷേ
നീളം നാവിനിരട്ടിച്ചു:

നിർദ്ദേവതക്കൊതിതന്നമലാൽ
നിദ്ര വരിപ്പൂ സാധുക്കൾ!"

൭൭൭൭

തീവെയിലാളീ, തീക്കാറ്റുതീ,
തീമഴപെയ്തു ഹൃദയത്തിൽ;

ഒട്ടിട ഞാനാശിച്ചു കയറിൽ-
ക്കെട്ടിത്തുങ്ങി മരിക്കാനും,

ആയിരമാറ്റംബോമ്പുകളാലി-
പ്പാരൊരു വീർപ്പിൽ മുടിക്കാനും.

൭൭൭൭

ഞാനാ നിനവിന്നിരുളിൽക്കൂടി
സ്നാനം ചെയ്തു മടങ്ങുമ്പോൾ,

എന്തൊരു കുലുമാല!- പ്പൊഴുമുണ്ടാ-
പ്പൊന്തയിലെപ്പൂ ചിരി പെയ്വു,

ഇളവെയിലും പുലർകാറ്റും കൊണ്ടി-
ട്ടിത്തിരികൂടി പ്രഭയോടെ.

പല്ലുകളിറുകീ, നാഡിയിലൊരു വിഷ-
കല്ലോലിനിതന്നണ പൊട്ടീ,

ഊന്നിയിരുന്നു വഴിയുടെ തെറ്റ-
ത്തുടനേ ഞാനാച്ചളിമണ്ണിൽ,

ചെടിയെക്കൈയിൽ മുറുക്കിക്കൊണ്ടാ
മടുമലരിൻ ചിരി വീക്ഷിക്കേ

ചൊല്ലി:"മനുഷ്യനു നരകം നേരും
ദുർലക്ഷണമേ, ചിരി നിർത്തു!"

നിന്നെ ഹനിപ്പുവനുണ്ടേ ശതമഖ-
പുണ്യ; മതെന്നഴലാറ്റട്ടെ!”

പ്രളയം കാത്തു തരിച്ചേ നിൽപ്പാ-
ണിളയൊരു നിമിഷം നിശ്ശബ്ദം

പെട്ടെന്നെൻമിഴി കണ്ടെത്തീ മൃദു-
മട്ടലരിന്മേലൊരു തുള്ളി,

രാവിൽ പെയ്തൊരു മഴനീരോ, ചെടി
തുവിപ്പോയൊരു മിഴിനീരോ?

മുറുകിയ മുഷ്ടിയുലർന്നു: ചെടിയുടെ
മുറുവലിലെൻകരൾ വിലയിച്ചു

ഉലകിലെ മധുരാനന്ദം മുഴുവനു-
മുറിയിരിപ്പുണ്ടിതിനുള്ളിൽ!

നിത്യനിരാമയലാവണ്യോജ്ജ്വല-
സത്യമിരിപ്പുണ്ടിതിനുള്ളിൽ!

“നിന്നെക്കൊന്നവർ കൊന്നു പൂവേ,
തന്നുടെ തന്നുടെ മോക്ഷത്തെ!”

ഊഊ

പെട്ടെന്നു വഴി വന്ന സുഹൃത്തൊരു
പൊട്ടിച്ചിരി പെയ്താരാഞ്ഞു:

“എന്താണിങ്ങനെ കുത്തിയിരിപ്പതു,
പൊന്തയ്ക്കരികെച്ചളിമണ്ണിൽ?”

ഒന്നു വിളർത്തു മാമകമാന്യത,
പിന്നെ വെറുപ്പോടെഴുന്നേറ്റു:

“ഇല്ല വിശേഷം: ചിത്തഭ്രമമാ-
ണിയുടെ നമ്മൾക്കൽപ്പാൽപ്പം.”

ഗ്രാമലക്ഷ്മി

പട്ടണമെന്നെക്കളിയാക്കി: “പ-
ല്ലൊട്ടുക്കെവിടെപ്പോയമ്മേ?”

തൊണ്ണൂറു കാട്ടിപ്പുഞ്ചിരി പെയ്തേൻ:
“തൊള്ള പൊളിക്കൊതിരി, പെണ്ണേ!

തല്ലിച്ചോർത്താനിടവന്നീല, വ
തനിയേ പോയീ വഴിപോലെ.”

പതിനേഴിന്റെ തിളപ്പാ,ലൊപ്പം
പറയാനുള്ള തിടുകുത്താൽ,

കാരണമെന്നെന്നറിവില്ലാത്തൊരു
കാലത്തിന്റേ കുറുന്മാലും,

എന്തു പറഞ്ഞു ഞാനെന്നര തൊടി

ചിന്തിക്കാതവളുരിയാടീ:

“കൊഴിയാനുള്ളൊരു കാലം വന്നാൽ
കൊഴിയും പല്ലുകൾ; കൊഴിയട്ടെ.

കൃത്രിമദന്തം വേണ്ടതിലേറെ-
ക്കിട്ടാനുണ്ടെന്നായിട്ടും

കാലിമടിശ്ശീലകണക്കെന്തിനു
കവിളൊട്ടാനിടയാക്കുന്നു?”

“ആരാന്മാരുടെ പല്ലുകളെക്കാ-
ളധികം നല്ല പെൺകുഞ്ഞേ,
അവനവനുള്ളൊരു തൊണ്ണെ,” നവളോ-
ടവസാനം ഞാനുരിയാടി.

൯൯൯

മറുപടി കേട്ടാ മോടിക്കാരി-
ക്കൊരു ഞൊടി വിഭ്രമമുണ്ടായീ,

കരളിലുറുമ്പിൻകടിയുണ്ടായീ,
പുരികത്തിൽച്ചുളിവുണ്ടായി.

“അഴകിൽപ്പോലും ശ്രദ്ധിക്കാത്തവ-
രറിവില്ലാത്തവ,” രെന്നൊക്കെ

കലിയൊടുകുടിക്കശപിശകുട്ടി-
ക്കണ്ണു ചുഴറ്റിച്ചോദിച്ചു:

“അവനവനില്ലാ ചന്തം ചാർത്താ-
നാഗ്രഹമെന്നായ്പ്പോയാലും

കാലിമടിശ്ശീലകണക്കൊട്ടിയ
കവിളേന്തുന്നൊരു കോലത്തെ

കാണാനിടയായ്ത്തീരുന്നവരുടെ
കഷ്ടത തെല്ലൊന്നറിയണ്ടേ?

മറ്റുള്ളവരുടെ വിഷമസ്ഥിതിയിൽ-
ച്ചെറ്റൊരു ദയ നാം കാട്ടണ്ടേ?”

൯൯൯

പെട്ടെന്നെന്നുടെ ജീവനിലാകെ-
പ്പെരിയൊരസഹൃത ചുരമാന്തി.

മറുപടിയില്ലാഞ്ഞല്ല,തു മകളൊടു
പറയാൻ നാവു വരില്ലല്ലോ;

നൂറാം കാലത്തിനിയും ശീലം
മാറിയെടുക്കാൻ വയ്യല്ലോ!

കാറ്റിലെ നായ്ക്കുറണപ്പൊടി ദേഹ-
ത്തേറ്റാലത്തെ സ്ഥിതിയായി.

മാന്തണമെന്നുണ്ടടിമുടി, പക്ഷേ,
മാന്തിപ്പോയാൽപ്പൊള്ളച്ചു,

ചോര പൊടിഞ്ഞു, പൊട്ടീ, വഴിയേ

നീരും വന്നു കിടപ്പായി!

ൗൗൗ

മിണ്ടിപ്പോകരുതിനി ഞാനൊന്നും
ചുണ്ടുകളിറുകിയിരിക്കട്ടെ!

തട്ടിനു കീഴിൽത്തൂങ്ങുന്ന മര-
ത്തവളകണക്കെൻവക്ഷസ്സിൽ

മുലയും ചപ്പിയിരുന്നവളാണീ
മൂക്കു വിറയ്ക്കും പെൺകുട്ടി!

ഊണു കഴിക്കില്ലേമനയിന്നും
ഞാനച്ചേറ്റിലിറങ്ങായ്കിൽ!

യന്ത്രഭ്രാന്തിൻദംഷ്ട്രകളിൽ സ്വാ-
തന്ത്ര്യം ചെന്നു കൂടുങ്ങാനും

ആലസ്യത്തിലമർന്നാത്മാവിനു
മുലക്കുരുവുണ്ടാവാനും

വദനം ചിരിയാൽ മുടിയ വഞ്ചന
ഹൃദയത്തിൽ കുടിപാർക്കാനും

കുപ്പിപ്പാലിൻതകരച്ചുവയാൽ-
ക്കുഞ്ഞിച്ചുണ്ടു ചുളുങ്ങാനും

സ്നാനമുപേക്ഷിച്ചിന്ദ്രിയമനുദിന-
പാനോത്സവരസബഹളത്തിൽ

ആടിപ്പാടി മരിക്കാനും, ത്രപ
കാടേ ഗതിയെന്നോടാനും

ആരോ കാരണ,മവളാണെന്നോ-
ടാക്രോശിപ്പൂ വീറോടെ,

അഴകുണ്ടാക്കാൻ, അറിവുണ്ടാക്കാൻ,
അന്യരൊടിത്തിരി ദയ കാട്ടാൻ!

ഇതിലും വലിയോരനുകമ്പാർഹത-
യിതിലും വലിയോരജ്ഞാനം

ഇളയിൽകണ്ടീലിന്നേവരെ ഞാ-
നിതിലും വലിയൊരു ചണ്ടിത്തം!

ൗൗൗ

മറവീ, ജയ ജയ! മരണം വരെ ഞാൻ
മണ്ണിലിറങ്ങിപ്പണിചെയ്യും!

കാർന്നിഴൽ മുറ്റിയ കർക്കിടകത്തിൻ
കാനനഭീകരഹൃദയത്തിൽ

പല നിറമിഴുകിയ പൊന്നിൻചിങ്ങം
മലർമഴപെയ്യും ദിവസത്തിൽ

പാഴ്ചളികൊണ്ടെൻമരണം വരെ ഞാൻ
പവിഴപ്പാൽക്കുല വിളയിക്കും!

കണ്ണുള്ളവരതു കാണട്ടേ, കൈയ്-

തുണ്ണാവുന്നവരുണ്ണട്ടേ.

പാറകണക്കെയിരിക്കട്ടേ ഹൃദി

പാവപ്പെട്ടൊരഹങ്കാരം:

സ്തന്യം നൽകി വളർത്തീ ഞാനീ-

പ്പെണ്ണിനെയെന്നതു നിസ്സാരം!

൯൯൯

ശരിതാനെല്ലാം; എന്നാലും മകൾ

വിരലേൻനേരേ ചൂണ്ടുമ്പോൾ

എന്നുടെ ചൂണ്ടിൽക്കിളരും ഹാസം

കണ്ണീർ വീണു കലങ്ങുന്നു.

എന്നുടെ കർമ്മം, ജന്മംതന്നെയും-

മെന്നെന്നേയ്ക്കും പാഴായി

താളിലയിങ്കൽത്തുവിയ വെള്ളം-

പോലെന്നല്ലെന്നസ്വാസ്ഥ്യം.

ഇല്ലാ ചത്തു മലച്ചാലെള്ളതി-

വെള്ളം തരുവാനൊരു ജീവൻ

ഇവെല്ലാതെയെന്നിക്കെന്നതുമ-

ല്ലിപ്പോഴുള്ളൊരസ്വാസ്ഥ്യം.

തന്നീലാ വിധി പത്തും നൂറും;

തന്ന കിടാവെന്നാവട്ടേ,

കട്ടിയോളം വലുതായിട്ടും

കഥയുണ്ടാവുന്നില്ലല്ലോ;

തട്ടീ മൂതിയെൻതലയെന്നാലിവൾ

പട്ടിണിയായിപ്പോമല്ലോ;

കൃത്രിമദന്തം വെച്ചാലും, മൂതി-

പറ്റുകയില്ലെന്നില്ലല്ലോ!

പേടിസ്വപ്നം

അന്തിക്കു മന്ദാനിലനേറ്റു ഞാൻ മലർന്നുംകൊ-

ണ്ടംബരത്തിനു കീഴിൽക്കട്ടിലിൽക്കിടക്കുമ്പോൾ,

വിധുവിൻ പരിമൃദുകരങ്ങളെന്നാത്മാവിൻ

മധുരസ്വരലീനതന്ത്രികളുണർത്തുമ്പോൾ,

എൻകരൾക്കുട്ടിൽക്കിടന്നുറങ്ങും മഹത്താങ്ങൾ

പൊൻകിനാക്കളിട്ടിച്ചുയരെപ്പറക്കുമ്പോൾ,

അവതൻ ചിറകടിയൊച്ചയിൽക്കേൾപ്പൂ ലോക-

മളിമാനോൽഭിന്നമാമീ മഹാസന്ദേശത്തെ:

“സ്നേഹത്തെ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെയാകവേ സ്നേഹിക്കേണ്ടും

ദാഹത്തെയുപാസിക്കൂ, മാനുഷഹൃദയമേ!”

൯൯൯

മാമകചിത്തത്തിന്റെ തുടിപ്പിൽച്ചവുട്ടിക്കൊ-
 ണേദാമനനിമേഷങ്ങളോരോന്നും മറയുമ്പോൾ,
 അൻപെഴുമേതോ നേർത്ത വിസ്മൃതി വന്നെൻ കണ്ണിൽ-
 ചുംബിപ്പൂ, സ്വാപത്തിന്റെ തേൻ പുരട്ടുന്നു മെല്ലേ;
 പിന്നെ ഞാനൊരജ്ഞാതലോകത്തിൻ മടിത്തട്ടിൽ-
 ചെന്നു വീഴ്കയും ചെയ്തു വിടർന്ന മിഴിയോടെ.
 പകലിൻ മുടി ചുടും കർമ്മസാക്ഷിതൻ സപ്ത-
 കിരണങ്ങളാലുർവ്വി വെന്തുവെന്തവിയുന്നു.
 നഗരത്തിൽനിന്നരിച്ചെത്തുന്നു കുഗ്രാമത്തിൽ
 പലവർണ്ണത്തിൽക്കൊടിച്ചുടിയ കാറും ജീപ്പും.
 നാട്ടുകാർ ചളിപറ്റിക്കീറിയ തുണി ചുറ്റി-
 യാട്ടുപറ്റത്തെപ്പോലെ പാഞ്ഞെത്തിത്തടിക്കുമ്പോൾ,
 ചാരെ വന്നിറങ്ങുന്നു ചില ഭീകരാത്മാക്കൾ
 കാരിരുമ്പുലയ്ക്കകളേന്തിയ ഭൃജത്തോടെ,
 കട്ടച്ചെന്നിണമിറ്റും ദംഷ്ട്രകളോടെത്തല-
 കുറ്റിയിൽപ്പൊത്തിന്റേതിനൊത്ത കൊമ്പുകളോടെ.
 ഞെട്ടുന്നു, വിറയ്ക്കുന്നു കൃഷിക്കാരാകെ;- കൂട്ടി-
 മുട്ടിടും ദന്തങ്ങൾതൻരടിതം മുഴങ്ങുന്നു!

൪൪൪൪

കേവലം രസത്തിനായിരുചേരികളെന്നു
 ഭാവിച്ചും കൈകോർത്തും നിന്നവർ നൃത്തം വെയ്ക്കേ,
 മാമകചിത്തത്തിന്റെ തുടിപ്പിൽച്ചവുട്ടിയാ-
 ബ്ഭീമമാത്രകളോരോന്നോരോന്നും മറയുമ്പോൾ,
 പല്ലിനാൽ വടികുത്തി നാവിനാൽ കോണംതറ്റു
 ചൊല്ലിയാടുകയായാബ്ഭീഷണസ്വരൂപങ്ങൾ.
 കൺകളിൽത്തീക്കുണ്ഡങ്ങളാടിടുമവരുടെ
 കണ്ഠങ്ങളെട്ടാശയും ഞെട്ടുമാറിടി വെട്ടി:
 “മർത്യരക്തത്തിനായി, മർത്യമാംസത്തിനായി,
 മർത്യരേ, കൃഷിചെയ്യും മർത്യരേ, വന്നു ഞങ്ങൾ
 നിൽക്കുവി,നിളകാതെ നിൽക്കുവിൻ കൃഷിക്കാരേ,
 നിങ്ങളെ മാന്തിക്കീറി ബ്ഭൂജിച്ഛീടട്ടേ ഞങ്ങൾ.”
 വാരൊളിച്ചന്ദ്രക്കല പോലെയും നഖം പൊക്കി
 നേരിലാ മഹാവിരുപാത്മാക്കൾ കുതിച്ചപ്പോൾ,
 ഉടനേ കരഞ്ഞുപോയ് കൃഷിക്കാരതൃച്ചത്തിൽ:
 ഉലകം പൊട്ടിപ്പൊട്ടിത്തൊരിച്ചു; കെട്ടു സൂര്യൻ.
 ഇരുകൂട്ടരുമെഴുതീടുകയത്രേ നെറ്റി-
 പ്പരപ്പിൽ, “ജ്ജനേച്ഛയെ ക്കാത്തുരക്ഷിപ്പൂ ഞങ്ങൾ.”
 എഴുതുന്നതോ കൃഷിക്കാരുടെ നെഞ്ചത്തുനി-
 ന്നൊഴുകും ചുടുചോരച്ചെഞ്ചായത്തിലുമത്രേ!

൪൪൪൪

“അയ്യയ്യോ,” കരഞ്ഞുണർന്നേറ്റു ഞാൻ, വേർപ്പോലുമെൻ
 മെയ്യിനെപ്പുലർക്കുളിർത്തെന്നൽ വന്നാശ്ശേഷിപ്പു!

അണ്ഡായുധം

മസ്സൂ തിങ്ങിപ്പിരിശൂന്യമായ

മരുപ്പരപ്പിൻ നടുവിൽപ്പിറന്നു
നിസ്സാരമാമബ്ജനകാണുഗർഭ-
ച്ഛിദ്രത്തിൽനിന്നുഗ്രഹനാരഗിദേവൻ.

അവൻ വളർന്നിദ്ധരയാകെയൊറ്റ-
ച്ചവിട്ടടിക്കുള്ളിലൊതുക്കിനിൽക്കേ
പുരാണലോകത്തിലെ വാമനന്നു
കാതോളവും കണ്ണു വിടർന്നുപോയി.

അവൻ പടർന്നിദ്ധരയാകെയൊറ്റ-
ക്ഷണത്തിനാൽ വാരിവിഴുങ്ങി നിൽക്കേ
വലത്തുകയ്യാൽക്കടലാചമിച്ചോ-
രഗസ്തുനും മൗലി കുനിഞ്ഞുപോയി.

അനാദിയായുള്ള മനസ്സു വീണ്ടും
കണ്ണീർ പൊടിക്കും കരളോടുകൂടി
ജീവാത്മരാഗാമൃതവൃഷ്ടിയാൽത്തീ
കെടുത്തവേ തന്നൊടുതന്നെ ചൊൽവു:

“ചിരാലിദാനീന്തനമർത്യഹൃത്തിൽ-
ക്കിളർന്നതാണീപ്പെരുകുന്ന പാപം
യുക്തിക്കതിൻ സാഹസികത്വഗർഭ-
പാത്രം സമർപ്പിച്ച ദുരന്തശാപം!”

വെളിച്ചം തിരഞ്ഞത്

ഹൃന്ത വെളിച്ചമേ, നിന്നെത്തിരഞ്ഞ ഞാ-
നെന്നിരുളൊക്കെച്ചവിട്ടി നീക്കി!

ൗൗൗ

കാലടിവെള്ളയിൽച്ചോരയും തപ്തമാം
ഫാലത്തിൽ വേർപ്പും പൊടിഞ്ഞുനിൽക്കേ,
എന്നിൻനിന്നായുസ്സിൻ തുള്ളികളോരോന്നാ-
യെന്നേയ്ക്കുമായിപ്പിറഞ്ഞുവീഴ്കേ,

‘എന്തും വരട്ടെ, മുന്നോട്ടെ’ ന്നഹങ്കാര-
മന്തരാത്മാവിൽച്ചിറകടിയ്ക്കേ,

പാറയും വൃക്ഷവും കുന്നും ലതകളും-
മാറും പുറകോട്ടു സഞ്ചരിക്കേ,

ഓരാതെയില്ല ഞാൻ: എന്തെച്ചുഴലുന്നു
കൂരിരുളട്ടികളേറെയേറെ!

ൗൗൗ

ശൈശവകാലത്തെക്കുഞ്ഞിമിഴികളി-

ലാശാകിരണങ്ങൾ നട്ട തിങ്കൾ-

മാത്രതോറും മഴവിൽപ്പരിവേഷങ്ങൾ

മായ്ച്ചും വരച്ചും വളർന്ന തിങ്കൾ-

മങ്ങി മങ്ങിച്ചെന്നടിഞ്ഞു വിദൂരത്തി-

ലെങ്ങാണ്ടൊരു മലമ്പാഴ്പ്പിളർപ്പിൽ:

വർദ്ധിതശങ്കയെത്തച്ചുകെടുത്തി ഞാ-

നുദ്ധതനായി നടന്നു വീണ്ടും:

നാളെയെന്നുള്ളതു മാറ്റൊരു നാളേയ്ക്കു

നീളാമെന്നാകിലും ഞാനൊരിക്കൽ

കാണും വെളിച്ചത്തെ;- ഞാൻകളല്ലയോ

പുണ്യന്നു നേരെന്ന മന്ദഹാസം?

൭൭൭൭

ഒറ്റ ക്ഷണത്താലൊരു കൊടുകാറ്റുതി,

മുറ്റിപ്പടർന്നു കാർകൊണ്ടൽ വിണ്ണിൽ:

മിന്നുമുഡുക്കളുമില്ലാതായ്, ബ്ലൂമിയിൽ

മിന്നാമിനുങ്ങുകൾ മാത്രമായി!

കെട്ടുപോവുന്നു, മിനുങ്ങുന്നു പിന്നെയും

കെട്ടുപോവാനീക്കുമികുലങ്ങൾ.

ഞാനയ്യോ, തേങ്ങിക്കരഞ്ഞുപോകുന്നു: ഹാ,

കാണില്ലെന്നുണ്ടോ വെളിച്ചം പക്ഷേ?

എങ്കിലും മുമ്പോട്ടേ പാദം ചലിക്കുന്നു

മുൻകാലത്തിന്റെ നിനവിലൂടെ.

൭൭൭൭

ഹന്ത വെളിച്ചമേ, നിന്നെത്തിരയുവാ-

നെന്തിന്നെന്നിക്കൊരു തോന്നൽ തോന്നി

ഉള്ള ചങ്കുറ്റം തകരുവാൻ, അല്ലെങ്കി-

ലുള്ള വെളിച്ചവും കെട്ടുപോവാൻ!

ആവോ, തമസ്സാൽത്തരുമെൻ നേത്രത്തി-

ലാവിർഭിവികുന്ന കണ്ണുനീരേ,

നീയാവാമിജ്ജഡബ്രഹ്മാണ്ഡകോടിയിൽ-

ജ്ജീവാതു കുത്തിയിടുന്ന സൂര്യൻ.

യുഗപ്രളയത്തിൽ

ഞാനെന്ന ഭാവം പുണർന്നു ഞെരിക്കയാൽ

മാനവൻ തേങ്ങി വിളിക്കുന്നു,

നാഗരികത്വത്തിൻയന്ത്രക്കുഴലിലാ

നാദം ചതഞ്ഞു ഞെരുങ്ങുന്നു:

“നിത്യപ്രകൃതി, നീയുള്ളിൽത്തഴുതിട്ട

സത്യത്തിൻവാതിൽ തുറന്നാലും,
 ഭാരതം പണ്ടു വന്നുന്തിത്തുറന്ന മൺ-
 കൂരയെൻമുമ്പിൽത്തുറന്നാലും!

കാട്ടാളനിൽച്ചുടുകണ്ണീരുറത്തുന്ന
 കാന്തവിളക്കു തെളിച്ചാലും!

നെഞ്ചിൽക്കടന്നുമായ് വീർത്തോരുപനിഷ-
 ത്തെൻ ചോരിവായിൽപ്പകർന്നാലും!

മാന്തിപ്പൊളിക്കുന്നു കാട്ടാള,നെൻകരൾ
 ചീന്തിക്കുടിക്കുന്നു കാട്ടാളൻ.

എന്നെപ്പിടിച്ചു കറുംമുറും തിന്നുന്നു
 കണ്ണുനീരില്ലാത്ത കാട്ടാളൻ.

കണ്ണുകൊണ്ടെത്ര തിരഞ്ഞു ഞാ,നെന്തിട്ടും
 കാഴ്ചപ്പുറുത്തവൻ വന്നില്ല;

കാതുകൊണ്ടെത്ര തിരഞ്ഞു ഞാ,നെന്തിട്ടും
 കേൾവിപ്പുറുത്തവൻ വന്നില്ല.

കാട്ടാളനാകെക്കടങ്കഥയാണെന്നു
 നാട്ടുകാരെന്നോടു ചൊല്ലുന്നു:

നാട്ടുകാരെന്തൊരു പാവങ്ങൾ! കണ്ടതും
 കേട്ടതും മാത്രമേ നമ്പുന്നു!

എന്നെക്കടിച്ചു ചവയ്ക്കും ചവയ്ക്കൽ ഞാ-
 നെന്നിയേ ആരാറിയുന്നു?

നാവു കൂഴയുന്നു, യുക്തിബോധച്ചെറു-
 നാവു വരണ്ടു വലിയുന്നു!”

ഈഈ

ഞാനെന്ന ഭാവം പുണർന്നു തെരിക്കയൊൽ
 മാനവൻ തേങ്ങി വിളിക്കുമ്പോൾ,
 നാഗരികത്വത്തിൻ യന്ത്രക്കുഴലിലാ
 നാദം ചതഞ്ഞു തെരുങ്ങുമ്പോൾ,
 നിത്യപ്രകൃതിതൻ മൺകുടിൽപ്പക്കത്തിൽ
 നിശ്ചലം തെല്ലിട നില്ക്കുന്നു

നില്ക്കാത്ത കാലവും; വാതിലിൽജ്ജിജ്ഞാസാ-
 നിഷ്പന്ദ്രദൃഷ്ടി തറയ്ക്കുന്നു.

അവനാര്?

കരയുന്ന നെഞ്ചിനെ,കുതറുന്ന നെഞ്ചിനെ-
 യൊരു കയ്യാൽപ്പൊത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടും,
 മുറിവേറ്റു ചോരയിൽപ്പിടയും ഭൃഗോളത്തെ
 മറുകയ്യാൽത്തോളിലെടുത്തുകൊണ്ടും,

പരലക്ഷം പകൽകളെ മേയ്ക്കുവാനൊരു താര-
സ്വരമായ ചുളം വിളിച്ചുകൊണ്ടും,

പകപോലെക്കുന്നിപ്പോരണുഗർഭച്ഛിദ്രത്തിൻ-
പുക തിങ്ങുമന്തരീക്ഷത്തിലൂടെ

അതിദൂരത്തിരുളും വെളിച്ചവുമല്ലാത്തോ-
രവിരാമകാന്തിമൽപ്പുരിതൻനേരെ

കരയറ്റ കണ്ണുനീർക്കടലിലെത്തിരകളിൽ,
കനമുള്ള ചരണങ്ങളുന്നിയുന്നി

വിരിനെറ്റി വേർത്തതും കഴൽവെള്ള വെന്തതു
മറിയാത്തപോലെ കടന്നുപോയി

ഒരു മൃഗം, ചൊടികളിൽപ്പുനിലാവുറിക്കൊ-
ണ്ടെരികണ്ണിൽത്തീവെയ്ലുറഞ്ഞുകൊണ്ടും!

ഊഊ

അലിയുന്നു തങ്ങൾതൻ തരിമണൽദീപുക-
ളനുമാത്രമെന്നു ധരിച്ചിടാതെ

ഇരുപുറത്തക്കാഴ്ച കണ്ടു നിന്നീടിന
ചെറുമനുഷ്യന്മാർ പകച്ചുപോയി:

നരിയല്ല, പുലിയല്ല, മയിലല്ല, മാനുമ-
ല്ല,റിയില്ലാജ്ജന്തുവിൻ പേരൊരാൾക്കും:

അജമല്ല, ഗജമല്ല, കാളയും പോത്തുമ-
ല്ല,റിയില്ലാജ്ജന്തുവിൻ പേരൊരാൾക്കും;

കുറുമുതലി, കീരി, പാമ്പൊലി, പൂച്ച, നായുമ-
ല്ല,റിയില്ലാജ്ജന്തുവിൻ പേരൊരാൾക്കും

അറിവിൽപ്പൊഴജ്ജന്തു ചരണങ്ങളുന്നിയ
തിരകളിൽപ്പക്ഷേപ, പതിഞ്ഞുനിൽപ്പു

പലവിധം ശബ്ദങ്ങൾ, ശിലകളിലല്ലെങ്കിൽ-
ത്തലയിൽക്കുറിച്ച കുറിപ്പുപോലെ.

ഒരിടത്തതാ കുറുകേഴത്രമെന്നാകിൽ മ-
റ്റൊരിടത്തു കാൽവരിയെന്നു കാൺമു:

ഗയയെന്നും കാണുന്നു ഹീറയെന്നും കാഞ്ചീ-
പൂരമെന്നും കാണുന്നു വാർദ്ധയെന്നും.

ഊഊ

പൊരുളെന്തിതിന്നൊക്കെയെന്നൊരു ചിന്തയാൽ
ചെറുമനുഷ്യർക്കു തല നരയ്ക്കേ

പറയുന്നു പർവ്വതാരോഹകൻ: “കിട്ടിപ്പോയ്
പ്പൊരു,ഛാ മൃഗംതന്നെ ഹിമമനുഷ്യൻ.”

പറയുന്നു യന്ത്രനിർമ്മാതാവു, “കിട്ടിപ്പോയ്-
പ്പൊരു,ളവൻ ചൊവ്വാമനുഷ്യനത്രേ.”

പിറുപിറുത്തുംകൊണ്ടു നില്ക്കും വയോധിക-
രുരചെയ്തിതൊറ്റസ്വരത്തിലപ്പോൾ,

“എതിർപാർത്തതീശ്വരരുപമല്ലോ; പൊരുൾ
ഹതഭാഗ്യർ നമ്മളറിഞ്ഞീലല്ലോ!”

ൗൗൗ

ഇരുളിൽനിന്നൊരു പൊട്ടിച്ചിരിയുടൻ കേൾക്കായി
കരളിന്റെ കരളിൽനിന്നെന്നപോലെ,

“ചരലിന്റെ മുർച്ച സഹിക്കുവാൻ വയ്യാഞ്ഞി-
ട്ടിരുകാലും തോലിൽപ്പൊതിഞ്ഞവരേ,

ഇരുകാലും നീട്ടി നടക്കുവാൻ വയ്യാഞ്ഞി-
ട്ടുരുൾ വെച്ച വാഹനം തീർത്തവരേ,

ചുമലിന്നു ഭാരം പൊറുക്കാഞ്ഞു കപ്പിയിൽ
കയറിയും കളവു പയറ്റിയോരേ,

മഴയേൽക്കാൻ മഞ്ഞേൽക്കാൻ വെയിലേൽക്കാൻ കാറ്റേൽക്കാൻ
കഴിയാഞ്ഞു പുര കെട്ടിക്കൂടിയോരേ,

അപരരെപ്പേടിച്ച്വനവനക്കൊല്ലു-
മണുബോധു നിർമ്മിച്ച ദുർബ്ബലരേ,

ഫലചിന്തയില്ലാത്തോരഭയാത്മപ്രേമത്തിൻ-
ബലമെന്നെനറിയായ്ത ദുർഭഗരേ,

ഇരുകാലിൽ നിൽക്കുന്ന നിങ്ങൾതൻ ജീവനു-
ണ്ടിഴയുന്ന ശിശുപോലെ മണ്ണിലിന്നും.

അറിയാവതെമ്മട്ടിൽ, പറയാവതെമ്മട്ടി-
ലവശരേ, നിങ്ങൾക്കെൻ നാമധേയം?”

ൗൗൗ

അവിരാമകാന്തിമൽപ്പുരിയുടെ ഗോപുര-
ച്ചുമരിലാശ്ശബ്ദം പ്രതിധനിയ്ക്കേ,

വിടരുന്ന ശൂന്യതാവക്രതം വിനീതർതൻ
വിടരുന്ന വിസ്മയം പോലെ നിൽക്കേ,

അവനോതി, “ഈശ്വരൻതന്നെ ഞാൻ എങ്കിലും-
മതു വെറും സാമാന്യനാമമത്രേ:

ശരിയായ പേരെ, ന്വിശേഷനാമം തന്നെ-
യറിവിൻ: ഞാൻ പച്ചമനുഷ്യനത്രേ!”

ഇതുകേട്ടു നാവു കടിച്ചുപോയാളുക;-
ളിമ വെട്ടാക്കൺകൾ തുറിച്ചുപോയി.

“പരമാർത്ഥമിഷ്ടതാണെങ്കിലൊരെന്നു
പറയേണ്ടു നമ്മളെ നമ്മൾ മേലിൽ!”

അഡയാറിലെ മുത്തച്ഛൻ

അഡയാറിലെപ്പടുകുറ്റനാം പേരാലിന്റെ
മടിയിൽ, ബുലിഷ്ടമാക്കൈകൾതൻ തണൽക്കെട്ടിൽ,

അദ്ദേഹം വീശിത്തന്ന കുളിർകാറ്റേറ്റും പതി-
നായിരം നാവാൽപ്പാടിത്തന്ന തൻകഥ കേട്ടും

ഒരു നാൾ മധ്യാഹ്നത്തിലിരുന്നേൻ: കുമ്പും കണ്ണിൽ
വിരിഞ്ഞു സ്വപ്നം: ഞാനൊന്നുറങ്ങി ശിശുപോലെ

“ആയിരം വേരും വേടും പായിച്ചു ഞാനീ മണ്ണി-
ലായിരം നിശകളാൽപ്പകലാൽ; കണ്ടാലും നീ.

വീണാലും ജീവിക്കും ഞാനീ മണ്ണിലൂടെ: മക്ക-
ളാണെന്നിക്കിളയിന്മേൽ ശ്വസിക്കുന്നവരൊക്കെ.

ആർക്കുമെൻതണലിൽവന്നിരിക്കാം, ക്ഷീണം തീർക്കാം
ആർക്കുമെൻവീർപ്പാൽ, വീണ്ടുമുയിർക്കാം, എഴുന്നേൽക്കാം.”

കഴൽവെപ്പൊലി കേട്ടു ഞെട്ടി ഞാനെഴുന്നേൽക്കെ-
ത്തൊഴുകുകയൊടെൻ മുന്നിലുണ്ടൊരു വെള്ളക്കാരി.*

ജ്വാലപോലിളകിടും നരയൻമുടിക്കുള്ളിൽ
ശ്രീലമാ മുഖം മിന്നി തിളയ്ക്കും സ്വർണ്ണപോലെ.

ശ്വേതമാമൊരു സാരി ചുറ്റിയിട്ടുണ്ടാ വൃദ്ധ,
പുതമാമേതോ ശാന്തി പുതച്ചിട്ടുണ്ടാജീവൻ.

ശോകരമുമാക്കണ്ണിൻ വിനയം ചോദിപ്പൂ, ‘നി-
ന്നേകാന്തതപസ്യ ഞാൻ മുടക്കിപ്പോയോ, കൂഞ്ഞോ?’

ആശ്ചര്യവികസാരമായിതെൻ മനസ്സപ്പോ-
ളാദരാൽസ്സങ്കോചിച്ചു മാമകകരാഗ്രങ്ങൾ.

ഉൽക്കടാനന്ദം നുകർന്നങ്ങനെ നിൽക്കേ, ബങ്കാ-
ളുൾക്കടലല്ലാ കിഴക്കൻ കണ്ണിൽ നൃത്തംവെയ്പ്പൂ,

ചരിത്രം കാൽകുത്താത്ത ഭാരതാടവിയിൽനി-
ന്നൊരിക്കലൊറുപ്പൊട്ടിപ്പല കൈവഴികളായ്

ഒഴുകിദ്ധരണിതന്നുഷരഹൃദയത്തെ-
ക്കഴുകിപ്പോരും ധീരസ്നേഹമാം കടലത്രേ!

മനുഷ്യൻ പിറന്നു

കടലു വിഴുങ്ങി രാജ്യം കണ്ണീർ-
ക്കടലാ; കടലിൻമധ്യത്തിൽ

‘അമ്പട ഞാനേ’ നിന്നു ചിലചില
സമ്പൽദീപുകളലിയാതേ.

അകമേ തങ്കപ്പാറകളോടെ-
പ്പുറമേ പവിഴപ്പുറ്റോടെ.*

ദീപിനുമീതെ പ്രതിനവനിമിഷ-
ദിഗുണീകൃതമാം ഭയമേന്തി

കുത്തിയിരുന്നു പുതത്താന്മാർ
കത്തിപ്പുകയും മിഴിയോടെ.

കടലല പൊങ്ങിപ്പൊങ്ങിച്ചെന്നാ-

കരയെത്തല്ലിയുടയ്ക്കുമ്പോൾ,
ഉടയുപൊടൊപ്പം തിരതൻ
സ്ഫടികപ്പല്ലം തകരുമ്പോൾ,
അലയിൽത്താണുമുയർന്നും ചീറീ
നില കിട്ടാത്ത ചെങ്കുത്താമ്പാൻ,
'മുങ്ങിപ്പോയി ഞങ്ങളുടെ രാജ്യം,
ഞങ്ങളെയൊന്നു പിടിച്ചേറ്റൂ.'
'ഞങ്ങളുടെയാണീ ദ്വീപ്,മതിന്മേൽ
നിങ്ങൾക്കില്ലൊരു തരിപോലും.'
'ഇന്നലെ നിങ്ങളടക്കിയതാവാ,
മിന്നതിനെങ്ങളുമവകാശി.'
'തൊട്ടാലപ്പോൾക്കൊത്തിമുറിക്കും
തൊട്ട വിരൽത്തുമ്പോ,ർത്തോളൂ.'
'കൊത്താനോങ്ങുന്നവരുടെ വംശം
കൊന്നുമുടിക്കും, കണ്ടോളൂ.'
പൊങ്ങിപ്പൊങ്ങി വളർന്നാ നാദം
വിങ്ങിനിറഞ്ഞിതനന്തത്തിൽ:
'എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടേ, വരുവിൻ,
'കൊന്നുതുടങ്ങാമന്യോന്യം.'
'കൊന്നുതുടങ്ങാമന്യോന്യം' 'ശരി,
കൊന്നുതുടങ്ങാമന്യോന്യം.'
'ആരു ജയിക്കും?' 'കാണാം' 'ചോരയി-
ലാറാടട്ടേ ബ്രഹ്മാണ്ഡം.'

൯൯൯

ദിക്കുകളെട്ടും മരവിയ്ക്കേ, സ്ഥിര-
നക്ഷത്രാവലി വിറകൊഴുകേ,
വെള്ളിടിവെട്ടി; ഞൊടിയിലൊരമൃത-
ത്തുള്ളി പൊഴിച്ചു വിരിവാനം
യുഗപരിവർത്തനദശയിൽപ്പെയ്യും
സുഗഭീരോജ്ജ്വലദയപോലെ!
മന്ദമിറങ്ങിവരുമ്പോളാജ്ജല-
ബിന്ദു വിടർന്നു വഴിയാലെ
അരിമയിലുദയദൃതിപരിവേഷ്ടിത-
മൊരു വെൺതാർക്കുടന്തെറിപോലെ!
അപ്പോൾക്കാണോ,യതിലൊരു കിഴവൻ,
സ്വൽപ്പശരീരൻ, കടുഭാവൻ,
അചലത്തെക്കാളചലൻ, തപനനി-
ലധികം തപനൻ, നിൽക്കുന്നു!
കണ്ണടയിങ്കൽക്കട്ടപിടിച്ചു
മണ്ണിലെ ദിവ്യജ്ഞാനങ്ങൾ,
ഊശൻതാടിയിലുത്താലാടീ
പേശലവിശ്വസ്നേഹങ്ങൾ,

കയ്യിലെ ദണ്ഡിലുറച്ചുകിടന്നു
കർമ്മൈകാഹൃതയൈര്യങ്ങൾ,

അഭിനവലോകവിഭാവന കാണാ-
യരയിലുടുപ്പിന്നിഴതോറും.

൭൭൭൭

കരയിൽപ്പുതത്താന്മാരവനെ-
ക്കണ്ടുവെറുത്തു നിമന്ത്രിയ്ക്കേ,

കടലിലുഴന്ന ചെകുത്താന്മാരോ,
കഷ്ടംവെച്ചു ചിരിയോടെ

അവനാട്ടേ, താനുന്നിയ വടിയ-
മിരുതലകൂർത്തൊരു കുന്തത്തെ

പുതത്താന്റെ, ചെകുത്താനേയും
ഭീതികൾ കൊക്കും ഹൃദയത്തിൽ

ഒന്നിടവിട്ടു തറച്ചാൻ, ശേഷി-
ച്ചൊരുവനുമില്ലെന്നാവോളം:

തോണ്ടിയെടുത്താനോരോ വലിയിലു-
മോരോ പറ്റം സർപ്പത്തെ!

നോവു പൊറാഞ്ഞി,രുവരിയായ് നിൽപ്പവ-
രേവരുമഴുതാരന്നേരം.

അലമുറ മെല്ലെന്നവസാനിയ്ക്കേ
തല മുന്വോട്ടു കുനിഞ്ഞപ്പോൾ,

തൻതൻ കരിനീലോഗ്രശരീരം
തങ്കംപോലവർ കണ്ടപ്പോൾ,

കല്ലിലഹലു ജനിച്ചതുപോലെ
മുള്ളിൽപ്പു വിരിയും പോലെ

അവരുടെ ലക്ഷം ചുണ്ടിലുദിച്ചു
ശിവമയമിസ്സാമാലാപം,

‘അയ്യോ, ഞാനൊരു നൂൽക്കൊടിയെങ്കിലു-
മരയിലുടക്കീട്ടില്ലല്ലോ!’

കേവല മനുഷ്യൻ

കണ്ണടയ്ക്കു പിന്നിൽശ്ശമനിശിതങ്ങളായ രണ്ടു

കണ്കളരയിണു നീണ്ട വെൺതാടീരോമം.

ശുഭ്രവദറുടുപ്പു,ർദ്ധനഗന്ദേഹം, ദൂഢയഷ്ടി
ശുഷ്കനായിച്ചുക്കുപോലുള്ളൊരു മനുഷ്യൻ!*

തിന്മയോടാം സ്നിഗ്ദ്ധതീക്ഷ്ണഗർജ്ജനത്തിലടങ്ങുന്നു
നന്മയോടാ യാജി ചെയ്യും നർമ്മസല്ലാപം:

ഈ ജഗത്തിൻധർമ്മപ്രേമോദാരതീവ്രതോദ്രയമേ,
നീ ജയിപ്പു വറ്റിയാലും വറ്റാതെതന്നെ.

൭൭൭൭

അദ്ദേഹത്തൻ ചരണങ്ങളവിശ്രമം ചലിക്കുന്നു
ചത്ത കുഗ്രാമാശയത്തിൻ ചരലിലൂടെ,

അജ്ഞതൻ പരിഹാസകണ്ടകവിരിപ്പിലൂടെ,
മിത്യാഭിമാനത്തിൻ പാപതമസ്സിലൂടെ.

ഒരു പാദമുദ്ര കാണതീ നാട്ടിലാണെങ്കിൽപ്പിന്നീ-
ടൊരു പാദമുദ്ര കാണതയൽഗ്രാമത്തിൽ.

ആ മനുഷ്യമേഘജ്യോതിർല്ലേഖയുടെ ദീർഘപാദം
ഭൂമിയിങ്കൽപ്പതിഞ്ഞതെങ്ങവിടെയൊക്കെ

ചുടുവേർപ്പുകണം വീണു പൊള്ളീടുന്നു ഹൃത്തുകളിൽ-
ക്കുടികൊള്ളും സർവ്വേക്കൽകൾ പൊടിഞ്ഞിടുന്നു.

൭൭൭൭

കുത്തിയൊഴുകുകയാണൊക്കൊടുക്കാറ്റിൻ ചുണ്ടിൽനിന്നു
കത്തും ലാവ, ലാവയിൽ വെൺതാമരപ്പൂക്കൾ.

താണുതാണു മയങ്ങുന്ന കുരിശുകയെത്തെ വാരി-
പ്പുണുമ്പോഴാ ലാവ പക്ഷേ തുഹിനരമ്യം.

മന്ദമാമാ ധനിതരംഗങ്ങളേറ്റു പുളകത്തിൽ
മങ്ങിനിന്ന ചക്രവാളം ചിരിച്ചിടുന്നു;

അപരഗോളങ്ങൾ നിൽപ്പു സാശ്വര്യമിഴിയിലുറു-
മനുഭാവമധുരാശീർവ്വചനമോടെ.

൭൭൭൭

ഈ യുഗത്തിൻ സഹസ്രാശ്മാനീ മനുഷ്യനെത്തട-
യാവല്ലെന്നു ജീർണ്ണനിഴൽ വിളറിപ്പോകേ,

ഭാവിതനരിയ ചുണ്ടിൽ ഞ്ഞാവിടുന്നു നിത്യശാന്തി
ഭാസുരമായ്; കാൺമു ലോകരുദ്ധർഷബാഷ്പം.

കാലത്തിന്റെ ചിരി

വണ്ടു പണ്ടൊരു മധ്യാഹ്നത്തിലാക്കാണും കുന്നിൻ-
പള്ളയിൽക്കാട്ടിൽച്ചെന്നു മഞ്ചാടി പെറുക്കുമ്പോൾ

ക്ഷിപ്രകോപിയാമൊരു തോഴനെൻകവിൾക്കുമ്പി-
ലപ്രതീക്ഷിതമായിക്കൈവെച്ചതോർപ്പേനിപ്പോൾ.

ചിരിച്ചു മറ്റല്ലൊരും; പൊയ്കയിൽ വെള്ളാമ്പൽപോൽ
കരയിൽ തലതാഴ്ത്തിനിന്നു ഞാൻ മൗഢ്യത്തോടേ!

വിരിയും പതിറ്റടിപ്പുവിതൾപോലുള്ളഞ്ചു
വിരലാണവന്റേതെന്നോർപ്പു ഞാൻ; എന്നാലേന്തേ

അഞ്ചുകൈവിരലിന്റെ പാടുകളെന്നാത്മാവിൻ-
പുഞ്ചിരി ചോരും കവിൾക്കുമ്പിലെന്നുണ്ടായ്ത്തീരാൻ?

അധികം ബലമുള്ളദേഹമാണവന്റേതെ-
ന്നറിഞ്ഞെൻ മിഴി രണ്ടും നിറഞ്ഞു കാണെക്കാണെ;

“തന്നതും പലിശയും തിരികെക്കൊടുത്തിട്ടാ-
ത്തണ്ടുതപ്പിതന്നുറ്റമടക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ!”

കാരണമെന്തേ ശബ്ദം കോരായിരുന്നു കുറ്റ-
ക്കാരൻ? ഓർപ്പിലാ; നിലനിൽക്കുന്നു ദുഃഖംമാത്രം!

ൗൗൗ

അന്നത്തെ മഞ്ചാടിക്കൊടുവിടെപ്പോയീ? കുന്നിൻ-
ചെന്നിയിൽക്കൊണ്ടെന്നിന്നു സിമന്റീട്ടൊരു സൗധം.

കീലിട്ട റോഡും കാണൂ, ചട്ടിപ്പുവണിക്കമ്പി-
വേലിയും, അമുക്കിയാൽത്തുറുപ്പു കൂഴൽവെള്ളം!

മാനത്തു നീളെച്ചുറ്റിപ്പടർന്നു കിടക്കുന്നു
മാനവപരിഷ്കാരസ്രോതസ്സിൻ സിരാബന്ധം.

സിൽക്കുകൊണ്ടെഴും ബുഷ്ഷും ഘോഷമിട്ടാഹ്ലാദത്തിൻ
സീൽക്കുതിപോലെ തുള്ളിക്കളിപ്പു പുൽമേടയിൽ

പാപ്പാസിൽക്കുഞ്ഞിക്കാലു മുടിയ കിശോരങ്ങൾ;
കേൾപ്പിതന്നേരം വിദ്യാക്ഷേത്രഘണ്ടതൻ നാദം.

ഇന്നെന്റെ മണിക്കൂത്തിൻ കൈപ്പടം ദൈവത്തിന്റേ-
തെന്നപോൽ മധുരിക്കും നിഷ്കാമവാത്സല്യത്താൽ

രോജപ്പു വിടരുംപോലത്ര മെല്ലെന്നൻ താടി-
രോമത്തിലുരസുമ്പോളിരിപ്പു ഞാനെൻ വീട്ടിൽ.

തനിയേ കുമ്പിപ്പോമെന്നാത്മാവിൽക്കിനിഞ്ഞ തേ-
നനഘതീർത്ഥംപോലെപ്പെരുകിയൊലിക്കയാൽ

വെള്ളത്തിലെഴുതിയ ശാപവാക്യത്തെപ്പോലെ-
ന്നുള്ളിലെഴുതിലാലേവ മാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു!

ൗൗൗ

പൊടിവു ചിരി, സംഭവങ്ങൾതൻപിന്നിൽത്തിരി-
പ്പിടിക്കും കാലത്തിന്റെ ചിരി കണ്ടെനിക്കിപ്പോൾ.

ഇന്നലെ വിദ്യാലയപ്രാന്തത്തിൽ നിലക്കും ബസ്സിൽ
ചെന്നുകേറുംമുമ്പുതൂണിരങ്ങിക്കൂതിച്ചപ്പോൾ

മധ്യാഹ്നവെയ്ലെമ്പാടും മധുരക്കിനാവൊക്കു-
മധ്യയനാനന്തരക്കുളിർപുഞ്ചിരിയോടേ

വന്നെത്തും ചിടുങ്ങമാരെന്നുടെ ചുറ്റും ചേർന്നു
നിന്നുകൊണ്ടെന്നോ തമ്മിൽ പറഞ്ഞു ചിരിച്ചപ്പോൾ

“പോവി” നെന്നാക്രോശിച്ചേൻ കളിയായ്; അവരാട്ടേ,
കൂവുകയായീ, വാരിക്കല്ലെറിയുകയായി.

നെറ്റിയിലെനിക്കൊരു മുറിവുണ്ടായീ, ചോര-
യിറ്റിറ്റു വീണു, ഷർട്ടിലത്രയും പാടുണ്ടായീ.

എങ്കിലുമെന്നാത്മാവിൻ നെറ്റിയ്ക്കാക്കൽത്തുണ്ടുകൾ
പങ്കജങ്ങളായല്ലോ തോന്നി, ഞാൻ ചിരിച്ചല്ലോ.

ൗൗൗ

അപ്പോഴേയ്ക്കെത്തിന്നൊരാൾ പാഞ്ഞെത്തിക്കിടാങ്ങളെ-
യപ്പടി വടിവീശിയോടിപ്പു നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം?

എന്തിനുമൊട്ടേ, ക്ഷണാലഭ്യേഹം നിന്നും ചോരു-
മെന്റെ നെറ്റിയിൽ 'ടിങ്ക്ചറയോഡിൻ' പൂരട്ടുന്നു.

ഒടുവിൽ ചോദിക്കുന്നു, “നിങ്ങളോർപ്പിലേ, നാം പ-
ണ്ടോരു നാളിവിടുത്തെ മഞ്ചാടിക്കൊടിനുള്ളിൽ

ഒന്നിച്ചു വിഹരിച്ചതൊന്നിച്ചു കളിച്ചതു-
മൊന്നിച്ചു തമ്മിൽ പോരടിച്ചതും കരഞ്ഞതും?”

ഉണ്ടെന്നുമുരിയാടീലില്ലെന്നും; ബാല്യത്തിലെ-
ത്തണ്ടുതപ്പിയെക്കെട്ടിപ്പുല്കി ഞാൻ കണ്ണീരോടേ.

ഭാരതീയന്റെ ഗാനം

നമ്മൾ വിളിപ്പൂ ലോകത്തെ,സ്സഖി,

നമ്മൾ വിളിപ്പൂ കാലത്തെ!

ആദിത്യൻമുതലണുവരെ നീളും

ഭൂതപ്രേമവിപാകത്താൽ

സോമം നൊട്ടിയ നാവാൽക്കളമുദു-

സാമം പാടിയ കണ്ഠത്താൽ

നമ്മൾ വിളിപ്പൂ ലോകത്തെ, സ്സഖി,

നമ്മൾ വിളിപ്പൂ കാലത്തെ,

൧൧൧൧

മൃത്തിൽ, മനുഷ്യമനസ്സിൽ, കൊമ്പും

കുത്തി രമിക്കും ചൈതന്യം

ഞെട്ടിയുണർന്നെഴുന്നേൽപ്പൂ, തട്ടി-

പ്പൊട്ടിക്കുന്നു ശോകത്തെ.

റബ്ബറുരുക്കു സിമന്റും ടാറും

കുപ്പിച്ചില്ലും വാർണീഷും

പ്ലാസ്റ്റിക്കുവോമാസ്ബസ്റ്റോസും

പ്ലൈവുഡും ചേർന്നിഴുകുമ്പോൾ,

നമ്മൾ നിന്നത്തുടുമേഘം പെയ്യും

മംഗളവേർപ്പിൻ കുളിരേൽക്കേ

നമ്മുടെ ഭാവന നെഞ്ചിൽ വരയ്ക്കും

സമ്മോഹനമാതൃകപോലേ

സൃഷ്ടിക്കുന്നു നാകത്തെ, പ്രിയ-

വിഷ്ടപസൗഖ്യവിതാനത്തെ,

ശിഷ്ടഗുണാവലി നടനംചെയ്യും

ഹൃഷ്ടജനപ്രാസാദത്തെ

നമ്മളുരുക്കാൽ കോൺക്രീറ്റാലും

ചങ്ങലവെച്ചു തളയ്ക്കുന്നു

ദുർദ്ദമനദികളെ,യെന്നിട്ടവയുടെ

വിദ്യുച്ഛക്തി കറക്കുന്നു.

വിസ്മയമയമാ ക്ഷീരം നൽകിയ
വിഭ്രമകരമാമൂർജ്ജസ്സാൽ

എങ്ങും ജീവശരീരത്തിന്മേൽ-
ത്തിങ്ങിയ മാറാവ്യസനങ്ങൾ

മന്ദമുണങ്ങിവരുന്നു; വയൽ മദ-
മന്മരലാസ്യം ചെയ്യുന്നു

പാലലകടലിൽത്താമരമലരിൽ-
പ്പള്ളിപിറന്നൊരു വധുപോലെ!

മണ്ടിയൊളിപ്പു ഹൃദയത്തെരുവിൽ-
ത്തെണ്ടും നിഷ്ഠൂരശാപങ്ങൾ,

പാതയിൽ നൊണ്ടിത്തേങ്ങിനടക്കും
പാപത്തിൻ പ്രതിരൂപങ്ങൾ!

പല്ലാലല്ല, നഖത്താലല്ല,
മിന്നും വാൾമുനയാലല്ല,

തീയലചിതറും തോക്കാലല്ല,
പേയലറും നാക്കാലല്ല.

കലിയുഗനരസിംഹത്തെപ്പോലെ-
ക്കൽക്കികണക്കെയുമുളവായോ-

രണുബോമ്പാലല്ലതുതിർക്കും ശത-
ഗുണിതമൃഗപ്പകയാലല്ല,

നമ്മൾ ജയിപ്പൂ ശോകത്തെ സ്സഖി,
നമ്മൾ രചിപ്പൂ നാകത്തെ.

൭൭൭൭

ആയിരമശ്രുതരംഗിണി ചേരുമൊ-
രാഴി കടഞ്ഞിട്ടുളവായീ

ഒരു വരസൗരഭമൊരു വരസൗഭഗ,-
മൊരു സുധ, പൊരുളിൻപൊരുൾപോലെ.

ഘോരതപഃകൃശഭാരതപൂർവ്വിക-
ധീരന്മാരുടെ മജ്ജകളിൽ,

താമരനൂൽപോലുള്ള സുഷുമ്നാ-
നാഡിയിൽ, നമ്മൾവഹിക്കുന്നു

ആയിരമായിരമാണ്ടിനു മൂന്നാ-
ലായത്തം തൽപ്പീയുഷം.

അതിൽനിന്നുറും തേജസ്സാൽപ്പര-
മത്ഭുതകരമാമോജസ്സാൽ

കരളിലഹംഭാവത്തിൻഹിമവൽ-
ഗ്നിരിയുടെ വിനയം കുന്നിയുമ്പോൾ

പഞ്ചനദംപോൽപ്പുതം നമ്മുടെ
പഞ്ചന്ദ്രിയവും തെളിയുമ്പോൾ

അപചിതരാഷ്ട്രവിമുക്തിദ്രാക്ഷാ-
രുചി രക്തത്തിൽപ്പതയുമ്പോൾ

നിർദ്ദയസാമ്രാജ്യത്വപ്പുലിയുടെ
കർദ്ദമരൂഷിതനഖരത്തിൽ

ശരശിഖരത്തിലൊരന്നൽകണക്കൈ-
ക്കുരിശിൽ ക്രിസ്തു കണക്കേയും

ഇരുനൂറ്റാണ്ടുകളുതിരു ചിന്നി-
ക്കരുമന തിന്നൊരു കഥയോർക്കൈ

ഉറും കണ്ണീർ തനിയേ മുത്തായ്-
ത്തീരുന്നുണ്ടോ മുത്താലേ

നമ്മൾ ജയിപ്പൂ ശോകത്തെ,സ്സഖി,
നമ്മൾ രചിപ്പൂ നാകത്തെ.